

Program for Oslo Venstre.

VENSTRE

Mennesker.
Miljø.
Kunnskap.

**Oslo Venstres
bystyrevalgprogram 2015 - 2019**

*Bystyrevalgprogrammet ble vedtatt på
årsmøtet 7. - 8. februar 2015.*

Innholdsfortegnelse

Liberal by.....	4
Grønn by	
Klima.....	8
Miljø.....	9
Samferdsel.....	12
Byutvikling.....	17
Mulighetenes by	
Barnehage.....	24
Skole.....	25
Studentbyen.....	30
Mangfold og integrering.....	31
Talentenes by	
Kultur.....	33
Næringsliv.....	35
Aktiv by	
Frivillighet.....	38
Idrett.....	38
Folkehelse.....	40
Trygg by	
Helse.....	41
Eldre.....	43
Sårbare grupper.....	45
Trygt byliv.....	48
Beredskap.....	49
Borgernes by	
Regionhovedstaden.....	50
Bydeler.....	50
Arbeidsgiveransvar.....	51
Skatter og avgifter.....	52
Eierskap og anskaffelser.....	52
Åpen og demokratisk by.....	53

Liberal by.

Venstre er et sosialliberalt parti. Vi vil skape et samfunn der folk har frihet til å forme sitt eget liv samtidig som vi tar ansvar for hverandre og miljøet.

Liberal politikk tar utgangspunkt i det enkelte mennesket. Det gode liv skapes av frie mennesker som tar egne valg og som får mulighet til å bruke sine evner til beste for seg og samfunnet.

Liberal politikk er optimistisk. Et godt samfunn er bygd på kunnskap, en åpen og tolerant kultur, sosial trygghet og offensive, miljøvennlige løsninger.

Hva Venstre vil med Oslo

Oslo skal bygges videre som klima- og miljøhovedstad. Vi skal skape et nullutslippssamfunn gjennom Europas mest miljøvennlige transportsystem, en målrettet og helhetlig byutvikling, og sikring av marka, fjorden og byens blågrønne preg. Det skal være enkelt å ta grønne valg i Oslo.

Oslo skal være mulighetenes og talentenes by. Barn i Oslo skal få tilbud om gode barnehager og en skole som holder europeisk toppnivå. Det skal være et mål å utjevne forskjeller og gi alle som vokser opp like muligheter og et trygt oppvekstmiljø. Venstre vil satse på frivillige, idrett, kultur og folkehelse, og skape arenaer der hver enkelt får utvikle og dyrke sine evner.

Oslo er én by, men består av mange små lokalsamfunn. Venstre vil utvikle en nær og levende by. Vi vil øke boligbyggingen med varierte boliger over hele byen, fortette ved kollektivknutepunkt, oppruste lokale torg og møteplasser systematisk og sette inn særskilte tiltak i de deler av byen som trenger det mest. Oslo skal være en trygg by med et solid og variert helse- og omsorgstilbud. Sosiale utfordringer må møtes med sosiale tiltak, ikke forbud.

Oslo er en storby i vekst. Venstre vil løfte Oslo som hovedstad og næringsby. Oslo må gå i bresjen for å utvikle en attraktiv og bærekraftig Osloregion, og på sikt en skandinavisk storbyregion gjennom høyhastighetstog til København. Nasjonale

flaggskip som Munchmuseet og Deichmanske hovedbibliotek skal ferdigstilles.

Oslo skal være en åpen, raus og mangfoldig by der ingen skal diskrimineres på grunn av kjønn, etnisitet, tro, seksuell orientering, funksjonsevne eller alder..

Venstre vil:

- ✓ Videreutvikle Oslo som en særpreget, moderne, grønn og bærekraftig by.
- ✓ Gi alle like muligheter til å lykkes gjennom å satse på skole og barnehage.
- ✓ Legge til rette for kultur, idrett og næringsliv.
- ✓ Utvikle Oslo som en trygg og nær by med levende lokalmiljø.
- ✓ Bygge nok boliger av høy kvalitet.
- ✓ At Oslo skal være en raus, varm, tolerant og åpen by.

Grønn by.

Oslo skal være en grønn og klimavennlig by. Transportsystemet skal være det mest miljøvennlige i Europa, og all trafikkvekst skal tas med kollektive transportmidler, sykkel og gange. Oslo skal vokse på en måte som er bærekraftig, fremtidsrettet og som tar vare på byens nærhet til skog og sjø. Det skal være enkelt å ta miljøvennlige valg i Oslo.

Klimavennlig hovedstad

Global oppvarming er den største trusselen menneskeheten står overfor. Klimautfordringene er globale, men løsningene er ofte lokale. Oslo skal være en nasjonal pådriver for gjennomføring av klimakutt som monner. Oslo skal redusere utslippene med 50 prosent (sammenlignet med 1991-nivå) innen 2030 og være en nullutslippsby innen 2050. Det er

opp til vår generasjon å sørge for at det skjer et grønt skifte som tar klimautfordringene på alvor.

Lavutslippsbyen

Venstres ambisjon er at Oslos kollektivtransport skal være ledende i Europa. Bilparken i Oslo skal være den minst forurensende i verden samtidig som vi kutter CO₂-utslipp fra oppvarming.

Venstre vil:

- ✓ At all transportvekst skal tas med kollektiv, sykkel og gange.
- ✓ At all kollektivtransport skal være utslippsfri innen 2020.
- ✓ Fase ut all bruk av fossil energi til oppvarming i Oslo innen 2020.
- ✓ At kommunens bilpark skal være utslippsfri.
- ✓ At alle kommunale etater og virksomheter skal være miljøsertifisert.
- ✓ Øke produksjonen av ren energi i Oslo-området, blant annet biogass fra avfall, jordvarme, vind og sol.
- ✓ Bygge ut fjernvarmenettet og bidra til enda mer miljøvennlige
- ✓ oppvarmingsløsninger enn fjernvarme der det er mulig.
- ✓ Vurdere miljøfelt der

nullutslippsbiler, nyttetransport og samkjøring er tillatt.

- ✓ Samarbeide med næringslivet for å utvikle energistasjoner som tilbyr hydrogenfylling, biogassfylling, samt hurtiglading og semi-hurtiglading for elbiler.
- ✓ Etablere 200 ladestasjoner for elbiler hvert år, fordelt utover i byen, slik at elbiler blir et reelt alternativ for flest mulig.
- ✓ Opprettholde gratis parkering for nullutslippsbiler og bruk av kollektivfelt der dette ikke er til hinder for kollektivtrafikken.
- ✓ Innføre lokal CO₂-avgift på fyringsolje.
- ✓ Øke utnyttelsen av biogassanlegget på Nes gjennom samarbeid med nabokommuner.
- ✓ Tillate at plug-in hybridbiler også kan benytte p-plasser reservert for elbiler.

Ren luft

Dårlig luftkvalitet gir helseplager og redusert livskvalitet. De viktigste kildene til luftforurensing i Oslo er veitrafikk, ved- og oljefyring og utslipp fra skip. Venstre vil prioritere de deler av byen som er spesielt utsatt for støy og forurensing. For å lede tungtransporten vekk fra boligområder og inn på utvalgte deler av hovedveinettet, spesielt i Groruddalen, vil Venstre opprette et tungtransportnett.

Venstre vil:

- ✓ At Oslo skal oppfylle alle nasjonale krav og EU-krav knyttet til grenseverdier for støy, luftforurensning og klimagassutslipp.
- ✓ Fullføre arbeidet med plan for tungtransport i Groruddalen.
- ✓ Ha lavutslippsferger på alle fergestrekninger i Indre Oslofjord.
- ✓ Innføre rushtidsavgift i bomringen.
- ✓ Pålegge bruk av landstrøm for ferger og cruiseskip.
- ✓ Øke piggdekkavgiften og bruken av regulerbare fartsskilt.
- ✓ Øke bomavgiften for tungtrafikk om vinteren.
- ✓ Kutte CO₂-utslipp gjennom å fase ut all bruk av fossil energi til oppvarming og gi støtte til utskifting av gamle vedovner.
- ✓ Sikre god varsling på dager når grenseverdiene for luftforurensning overskrides.

Miljøbyen Oslo

Å ta vare på miljøet handler både om å ta vår del av ansvaret for globale miljøproblemer og om å gjøre Oslo til en bedre by å bo i. En by med små avstander, som er godt tilrettelagt for gående, syklist og kollektivtransport, er bra både for borgerne og for miljøet. Det er alle de små miljøvalgene i hverdagen som i sum kan bidra til å løse miljøutfordringene. Venstre vil gjøre det enklere, billigere og mer naturlig å ta grønne valg.

Grønne nærmiljø

Grønne områder til rekreasjon og fysisk aktivitet har stor verdi, særlig nær der folk bor. Grøntstrukturen fyller også viktige funksjoner i byen, som å romme biologisk mangfold, håndtere overflatevann, beskytte mot flom, binde svevestøv, rense luften og regulere lokalklima. Tap av grøntområder gir dårligere folkehelse og dårligere livskvalitet.

Venstre vil:

- ✓ Opparbeide flere grøntområder og parker.
- ✓ Fortsette gjenåpningen av elver og bekker som er lagt i rør og sørge for god rensing av Oslos vassdrag.
- ✓ Fullføre turveinettet og vedlikeholde eksisterende turveier og -stier.
- ✓ Hindre utbygging i parker, grøntdrag og friområder.
- ✓ Holde parkene velstelte og frie for søppel.
- ✓ Gjennomgå alle midlertidige bygg i friområder og lage en plan for når og hvordan disse skal fjernes.
- ✓ Fjerne den midlertidige barnehagen på Ola Narr i løpet av 2016 og gjenopprette parken.
- ✓ Rehabiliterer avløpsnettets raskere for å bedre vannkvaliteten i fjorden, innsjøene og vassdragene i Oslo.
- ✓ Sørge for at forvaltnings- og skjøtselplanene for

Østensjøvannet naturreservat og Østensjøområdet miljøpark blir fulgt opp.

- ✓ Bevare flere store trær i byggesonen.
- ✓ Utarbeide et årlig grøntregnskap.
- ✓ Sikre truede arter gjennom skjøtels- og vernetiltak, samt bekjempe fremmede arter.
- ✓ Ha et sammenhengende grøntdrag gjennom dalbunnen i Groruddalen, med tverrgående drag, og legge dette til grunn for nye utbyggingsprosjekter.
- ✓ Begrense lysforurensing i Oslo, blant annet gjennom utformingen av offentlig belysning.
- ✓ Lage en blågrønn korridor fra Østensjøvannet til Alna ved å åpne Østensjøbekken.

Marka for alle

Å bevare Marka og byens grøntarealer er en forutsetning for et godt og sunt bymiljø. Oslo har store tomtereserver og stort potensial for klimavennlig fortetting, uten å redusere verken Oslomarka eller grøntarealene og parkene som ligger innenfor bygrensen. For å beskytte grøntarealer, vil Venstre at den tyngste utbyggingen skal skje i prioriterte vekstområder.

Venstre vil:

- ✓ Bevare markagrensa.
- ✓ Gi alle former for friluftsliv gode muligheter til å bruke Marka, inkludert idretter som

terrengsykling, orientering og terrengløp.

- ✓ At kulturlandskapene i Maridalen og Sørkedalen skal bevares gjennom aktiv skjøtsel.
- ✓ Opprette en bynær nasjonalpark i Østmarka.
- ✓ Fortsatt ha ynglende ulv i Oslomarka.
- ✓ Samarbeide med lokale turlag og historielag om å kartlegge kulturminner i Marka og å gjøre dem lettere tilgjengelige.
- ✓ Etablere inngrepsfrie områder i Marka for å sikre særlig verdifull gammelskog..

Fjorden for alle

Oslo er en fjordby. Fjorden og øyene er viktige fritidsområder for byens innbyggere. Venstre vil styrke kontakten mellom by og fjord ved å bygge havnepromenaden og legge til rette for badeplasser, leke- og idrettsplasser og områder for rekreasjon og aktivitet langs hele byens kystlinje.

Venstre vil:

- ✓ Sørge for god vannkvalitet i fjorden.
- ✓ Sikre at øyene i Indre Oslofjord er tilgjengelige for allmennheten.
- ✓ Ruste opp badestrender og gjøre flere av dem universelt utformet.
- ✓ Sikre allmennhetens tilgang til strandsonen gjennom å fjerne ulovlige stengsler og fullføre kyststien.
- ✓ Legge til rette for

fritidsaktiviteter på fjorden.

- ✓ Utarbeide en verneplan for Oslofjorden.

Grønt hverdagsliv og urbant jordbruk

Grønne valg er bra for miljøet, men også bra for den enkelte. Et grønt hverdagsliv kan gi helsegevinster, økt trivsel og gjøre hverdagen enklere for mange. Venstre vil gjøre det lettere for folk å omsette holdninger og verdier til praktisk handling. Det grønne skiftet skaper også et økende engasjement for urbant jordbruk.

Venstre vil:

- ✓ At det skal være enkelt, effektivt og attraktivt å reise kollektivt i Oslo.
- ✓ Videreføre satsingen på kildesortering og materialgjenvinning.
- ✓ Etablere flere gjenbruksstasjoner.
- ✓ Videreutvikle Oslo som forsøksby for ny, klimavennlig teknologi.
- ✓ Belønne miljøvennlig adferd gjennom bruk av skatte og avgiftssystemet og kommunens klima- og energifond.
- ✓ Stimulere til økt bruk av delingsordninger.
- ✓ Tilby flere offentlige arealer til urbant jordbruk og parsellhager, og inkludere
- ✓ urbant jordbruk i byplanleggingen.
- ✓ Beholde eksisterende koloni- og skolehager og etablere flere

skolehager.

- ✓ Legge til rette for at det bygges flere grønne tak i Oslo, blant annet for å håndtere overvann og hindre flom.
- ✓ Legge til rette for bier og humler i byen gjennom riktig beplantning og spesielt avsatte områder.
- ✓ Gjøre Oslo kommune til en større innkjøper av fairtrade mat og økologisk mat.

Miljøgifter

I byer har lange perioder med menneskelig aktivitet ført til opphopning av miljøgifter. Det er fortsatt for høye konsentrasjoner av miljøgifter langs mange trafikkerte veier, i fjorden og på gamle industritomter.

Venstre vil:

- ✓ Øke utsorteringen av spesialavfall.
- ✓ Sørge for at miljøgifter på gamle industritomter fjernes.
- ✓ Fortsette oppryddingen og rensingen av havnebassenget.
- ✓ Senke grensenivået for tiltak mot tungmetaller i jord for nye lekeplasser, barnehager og boligområder.

Europas mest miljøvennlige transportsystem

I Oslo skal det være enkelt, trygt, attraktivt og billig å reise

miljøvennlig. For å nå målsettingen om fortsatt vekst i kollektivandel og en dobling av andel syklende, må investeringer og driftstilskudd øke betraktelig i årene som kommer. Biltrafikken må reduseres, både ved at alternativene blir bedre, og gjennom bruk av restriksjoner.

Kollektivbyen Oslo

Kollektivtransport skal være et naturlig førstevalg for de aller fleste reiser i Oslo. Kollektivtrafikken skal være effektiv med gode knutepunkter for god fremkommelighet og høy frekvens.

Venstre vil:

- ✓ Prioritere fotgjengere, sykkel, kollektivtransport og nyttetransport foran privatbilisme.
- ✓ Øke det statlige bidraget til kollektivtrafikk ved reforhandling av Oslopakke 3 og nye bymiljøavtaler.
- ✓ Øke andelen av Oslopakke 3 som går til kollektivtransport til minst 70 prosent, og minst 80 prosent i Oslo.
- ✓ Bedre fremkommeligheten for trikk og buss i sentrum gjennom å begrense gateparkering, opprette kollektivgater og flere bilfrie gater, begrense gjennomkjøring i sentrum og prioritere kollektivtransport i lyskryss.
- ✓ Legge til rette for innfartsparkering.
- ✓ Videreføre lav pris på

månedskort.

- ✓ At månedskortet for kollektivtransport også skal gjelde bysykkel.
- ✓ Videreføre dagens prinsipper for organisering av kollektivtrafikken.
- ✓ Sikre universell utforming av kollektivtilbudet, slik at flest mulig skal kunne reise miljøvennlig.

T-bane og trikk for fremtiden

T-banenettet og trikkenettet må utvides for å holde tritt med befolkningsveksten. T-banen er ryggraden i det kollektive transportnettet i Oslo. For å videreutvikle trikketilbudet er det nødvendig med nye, moderne og stillegående trikker.

Venstre vil:

- ✓ Ferdigstille Fornebubanen innen 2021.
- ✓ Anskaffe nye, stillegående trikker innen 2019.
- ✓ Starte arbeidet med en ny sentrumstunnel for å sikre kapasitet i T-banenettet.
- ✓ Forlenge Furusetbanen til Ahus og vurdere ytterligere forlengelse til Lillestrøm.
- ✓ Bygge trikk til Tonsenhagen og utrede forlengelser av andre trikkelinjer.
- ✓ Fullføre Lørenbanen i 2016 og innføre 7,5 minutters rute på flere T-banelinjer.
- ✓ Fremskynde arbeidet med tverrgående T-bane i

Groruddalen fra Økern til Furuset via Breivoll.

- ✓ Fornye signalanlegget til T-banen.
- ✓ Vurdere aktuelle nye T-banelinjer som for eksempel mellom sentrum og Storo/Sinsen via Grünerløkka og Torshov.
- ✓ Utrede trikk langs deler av Ring 2.
- ✓ Utvide rutetidene på T-banen på kvelden i helgene.
- ✓ Ha internettilgang på alle kollektive transportmidler.

Bedre busstilbud

Buss er i dag det mest brukte kollektivtilbudet i Oslo. Samtidig er det en utfordring at deler av gatenettet i indre by er overbelastet av busser. Venstre vil sørge for at planene om en ny bussterminal i tilknytning til Oslo S realiseres.

Venstre vil:

- ✓ Sørge for et effektivt bussrutenett som henger sammen med det øvrige kollektivtilbudet.
- ✓ Utvide nattbussordningen og innføre døgnbusslinjer med 24-timers kollektivtransport på alle de trafikkfagte strekningene.
- ✓ At flere bussruter skal ha avgang hvert 5. minutt.
- ✓ Etablere ny bussterminal i tilknytning til Oslo S.
- ✓ Opprette kollektivfelt på de

viktigste innfartsårene og Ring 3.

- ✓ Ha endestasjoner for pendlerbusser ved kollektivknutepunkt utenfor bykjernen, for eksempel på Skøyen og Helsfyr.

Sykkelbyen Oslo

Sykkelandelen i Oslo øker, og skal fortsette å øke. Oslo skal bli en mye bedre og tryggere by å sykle i for alle. Den samme satsingen som er gjort for kollektivtrafikken må gjøres for sykkel.

Venstre vil:

- ✓ Øke sykkelandelen fra 8 prosent (2013) til 16 prosent innen 2025.
- ✓ Ta hensyn til syklister i alle samferdsels- og byutviklingsprosjekter.
- ✓ Bygge et tett sykkelveinett med høy standard i hele byen, også sentrum, med til sammen 600 km sykkelvei innen 2025.
- ✓ Legge til rette for el-syklere bl.a. med ladestasjoner ved sentrale sykkelparkeringer.
- ✓ Bygge flere P-hus for sykkel.
- ✓ Bygge flere sykkelstativ i Oslo sentrum, og på alle T-banestasjoner og større bussholdeplasser.
- ✓ Sørge for bedre brøyting og strøing av sykkelveinettet.
- ✓ Bedre merkingen for syklister i kryss og på veier, gjennom større skilt og tydelig skilting langs sykkelveier, og røde sykkelfelt og sykkelbokser

foran kryss.

- ✓ Skilte flere gater og veier med prioritering for syklister, blant annet mot enveiskjøring.
- ✓ Tillate at sykler kan fraktes gratis på t-banen utenom rushtiden.
- ✓ Sette i gang kampanjer og sykkeltiltak for å få flere til å sykle oftere.
- ✓ Forbedre og utvide bysykkellordningen, og sikre døgnåpen tilgang til bysykler.
- ✓ Forbedre reisepanleggingsportaler (som www.ruter.no) også for sykkel.
- ✓ Etablere vedlikeholdsstasjoner for sykkel i alle bydeler.

Båt

Et godt fergetilbud kan føre til at flere velger kollektivtransport foran bil. Venstre ønsker å ta i bruk fjorden som samferdselsåre i større grad enn i dag, særlig ved fjordkryssing. Ferger gir køfrie reisemuligheter og kan avlaste hovedveiene i rushtiden.

Venstre vil:

- ✓ Etablere et båttilbud i indre Oslofjord mellom Oslo Sentrum - Lysaker - Fornebu - Nesoddtangen - Oslo sentrum i samarbeid med Akershus fylkeskommune.
- ✓ Ha sommerruter fra Oslo sentrum til badestrender som Ingierstrand, Hvervenbukta og Huk.
- ✓ Øke frekvensen og kapasiteten på fergeruten mellom Nesoddtangen og Aker Brygge.

- ✓ Stille krav om lav- eller nullutslippsteknologi ved nye båtanbud.

Tog og gods

Jernbanen og lokaltogene er ryggraden i det regionale kollektivsystemet. Lokaltogene spiller en avgjørende rolle for å redusere veitrafikken over Oslos grenser i rushtiden. På lang sikt kan høyhastighetstog til København legge grunnlaget for en skandinavisk storregion med 8 millioner innbyggere. Økt godstransport på bane vil avlaste veinettet gjennom Oslo.

Venstre vil:

- ✓ Starte arbeidet med en ny jernbanetunnel gjennom Oslo.
- ✓ Øke kapasiteten og frekvensen på lokaltogene i Groruddalen, til Holmlia/Hauketo og Grefsen/Kjelsås.
- ✓ Etablere flere godsterminaler i Østlandsområdet for å få mer gods over på jernbane, samt avlaste, og på sikt erstatte, Alnabruterminalen.
- ✓ Overføre ansvaret for lokaltogene til Ruter.
- ✓ Åpne for gratis sykkeltransport på toget utenom rush-tiden
- ✓ Prioritere utbygging av dobbeltspor tilrettelagt for høye hastigheter fra Oslo til Skien, Hønefoss, Lillehammer og Halden.
- ✓ Arbeide for at InterCity-tog

til Halden planlegges slik at det er mulig å videreføre høyhastighetstog til København.

Bil- og sykkeldeling

Bildeling gjør det mulig for flere å klare seg uten egen bil, og bidrar til at flere velger å reise kollektivt, gå eller sykle til vanlig, i stedet for å kjøre bil.

Venstre vil:

- ✓ Stimulere til økt bruk av delingsordninger for bil og sykkel.
- ✓ Legge til rette for reservert parkering på offentlig gategrunn for bildelingsordninger, og se dette i sammenheng med beboerparkering.
- ✓ Se på muligheten for å etablere en abonnementsordning for elsykkel.

Taxi

Taxitilbudet er en del av kollektivtilbudet i Oslo, og en forutsetning for aktivitet og deltakelse i samfunnet for mange mennesker med nedsatt funksjonsevne. Venstre vil ha et velfungerende, trygt og miljøvennlig drosjemarked i Oslo.

Venstre vil:

- ✓ Modernisere regelverket og organiseringen av drosjenæringen, slik at kommunen får større mulighet til å stille kvalitetskrav og

miljøkrav, for at den skal bli mer tilpasset forbrukernes behov og møte nye teknologiske løsninger.

- ✓ Stille krav om nullutslippsbiler i drosjenæringen innen 2023.
- ✓ Sørge for god prisinformasjon, også på drosjeholdeplasser.
- ✓ Gjøre det lettere å etablere nye drosjesentraler som tilfredsstillere kravene fastsatt av staten og kommunen.
- ✓ At kommunen skal inngå forpliktende avtaler med drosjenæringen om TTtransport, for å ivareta et forutsigbart tilbud av høy kvalitet.
- ✓ At førerhund ikke skal kunne nektes adgang i drosje.

Hovedveinettet

Oslo er navet i det nasjonale transportsystemet. Kjø og forsinkelser rammer spesielt næringslivets konkurranseevne. Venstre vil at utbyggingen av veinettet i Osloregionen skal ses i sammenheng med andre samferdsels- og byutviklingstiltak, slik at vi får økt fremkommelighet og bedre lokalmiljø.

Venstre vil:

- ✓ Ha lokk over E6 på Furuset og åpne for nærings- og boligutvikling på det nyvunne arealet
- ✓ Prioritere å bygge Røatunnelen og Manglerudtunnelen og finne en løsning for et nytt Nydalskryss.

- ✓ Bygge om Riksveg 4 i Groruddalen for å redusere miljøbelastningen i nærområdet.
- ✓ La lokale miljøhensyn veie svært tungt ved planlegging og gjennomføring av prosjektene i Oslopakke 3.
- ✓ At Statens Vegvesen må skjerme nærmiljøet fra trafikkbelastningen på regionale hovedveier, gjennom blant annet Bredtvedt-/ Fossumdiagonalen.
- ✓ Begrense den planlagte utvidelsen av E18 gjennom Asker og Bærum for å frigjøre midler til kollektivtransport og unngå store trafikkproblemer i Oslo.
- ✓ Ta initiativ til en langsiktig samferdselspakke for Groruddalen og nedre Romerike, som et spleiselag mellom staten, Oslopakke 3 og trafikantene.
- ✓ Stoppe videre utbygging av nye lagerbygg og terminaler i Groruddalen, fram til en overordnet transportplan for å ivareta trafikken er på plass.
- ✓ Erstatte bruk av veisalt med mer miljøvennlige alternativer.
- ✓ Kanalisere trafikk bort fra lokalmiljø og inn på hovedveier.

Redusert parkering i indre by

Gateparkering tar opp verdifull gateplass som kan brukes til å bedre fremkommeligheten for syklist, gående og kollektivtransport, og bør derfor

reduseres. Det er et mål at flere skal kunne leve uten bil, men mange vil likevel fortsatt ha behov for gateparkering. Det må tas hensyn til beboere, bevegelsehemmede og næringsliv når antall parkeringsplasser reduseres.

Venstre vil:

- ✓ Redusere gateparkering i sentrumsområder der det er ledig kapasitet i parkeringshus.
- ✓ Legge til rette for etablering av underjordisk parkering, for eksempel under parker og torg.
- ✓ Styrke ordningen med beboerparkering og innføre betaling hele døgnet på alle kommunale parkeringsplasser innenfor Ring 2.
- ✓ Øke prisen på kommunal parkering og bruke de økte inntektene på å investere i miljøvennlig infrastruktur.
- ✓ Opprette egne parkeringslommer reservert for varelevering og håndverkere.
- ✓ Sikre gode parkeringsmuligheter og fremkommelighet for bevegelsehemmede.
- ✓ Sikre god skilting til P-hus ved innfartsårer

En fremtidsrettet og bærekraftig byutvikling.

Oslo er i sterk vekst og stor endring. Det gir muligheter til å skape en enda bedre by gjennom

god byutvikling. Konsentrert bebyggelse, korte avstander og god tilgang på kollektivtransport gir lavere utslipp og mindre energibruk. Venstre vil fortette i deler av byen for å sikre tilstrekkelig areal til næring og boliger, samtidig som grønne lunger bevares. Oslo skal ha arkitektur av høy og bærekraftig kvalitet, både i utforming og materialbruk.

Målrettet vekst for en bedre by

Det må bygges nok boliger i Oslo for å møte befolkningsveksten. Alle områder må planlegges med en riktig balanse mellom boliger, arbeidsplasser, ulike tjenestetilbud og attraktive grøntområder. Planlegging må skje slik at befolkningsvekst ikke fører til økt forurensning. Når boligområder utvikles slik at det ikke er nødvendig å bruke bil for å klare seg i hverdagen, skaper vi en mer bærekraftig by.

Venstre vil:

- ✓ Ha som mål at boligbyggingen i Oslo øker betydelig, slik at det fra 2017 ferdigstilles minst 4000 nye boliger årlig.
- ✓ Utvikle nye, attraktive bydeler på områder som nå er preget av næringsseiendom og industri.
- ✓ Fortette ved knutepunkter med skinnegående transport.
- ✓ Planlegge boligområder med sikte på redusert bilbehov, blant annet ved å legge private og offentlige dagligtjenester i nærheten.

- ✓ Redusere antall parkeringsplasser som kreves i utbygginger i områder med god kollektivdekning.
- ✓ Sørge for at store arbeidsplasser som hovedregel legges nær kollektivknutepunkter.
- ✓ Planlegge flere områder av byen med en kvartalsstruktur og en tetthet tilsvarende kvartalsbebyggelsen på Frogner, Majorstuen, Grünerløkka og Torshov.
- ✓ Ha en restriktiv holdning til bygging av høyhus, men tillate dem der de blir naturlig inn i bymiljøet, er del av en overordnet plan og ikke bryter med Oslos topografi.
- ✓ Fremme by- og boligutvikling mellom Skøyen og Lysaker i forbindelse med bygging av Fornebubanen.

Sosial boligbygging og varierte bomiljø

En variert bebyggelse og attraktive bomiljøer over hele byen er viktig for å motvirke sosiale skillelinjer i og mellom bydelene. Kommunale boliger må fordeles på en slik måte at det også finnes egnede leiligheter for barnefamilier, med lekefasiliteter, trygge utearealer og et trygt bomiljø for barna. En aktiv boligpolitikk som utjevner sosiale forskjeller vil også være positivt for integreringen.

Venstre vil:

- ✓ Ha et tilstrekkelig antall kommunale utleieboliger, og

sørge for at de er fordelt over hele byen.

- ✓ Sikre at kommunale boliger vedlikeholdes fortløpende.
- ✓ Innføre løsninger der de som bor i kommunale leiligheter kan velge å eie en andel i leiligheten og over tid overta kommunens andel.
- ✓ Prioritere barnefamilier når kommunale boliger skal fordeles.
- ✓ Sikre flere familieleiligheter i indre øst og variert bebyggelse i alle deler av byen ved å bevare dagens leilighetsnorm.
- ✓ Legge til rette for at boligkooperasjoner og -stiftelser kan bygge flere rimelige utleieboliger.
- ✓ Gjøre det mer gunstig å bygge utleieboliger, gjennom endringer i regelverk og samarbeid med blant annet Husbanken.
- ✓ Føre en boligpolitikk som bidrar til å utjevne sosiale forskjeller mellom ulike deler av byen.
- ✓ Videreføre begrensningene i eierseksjonsloven for å forhindre spekulasjon og vurdere nye tiltak for at loven ikke skal bli undergravd.

Gode lokalmiljø

Oslo er en storby som består av mange små lokalsamfunn. Tilhørighet til et nærmiljø gir trygghet og livskvalitet. En helhetlig byutvikling må sikre gode nærmiljø, gjennom tilgang på grøntområder for lek, idrett, naturopplevelse og annen

utendørsrekreasjon i rimelig gangavstand fra bolig.

Venstre vil:

- ✓ Utvikle lokale gater, veier og stier gjennom satsning på trygge skoleveier
- ✓ Videreutvikle skoler som kultur- og aktivitetssentra i lokalsamfunnene.
- ✓ Videreføre småhusplanen og bevare småhusområdene.
- ✓ Utvikle flere bydelssentra, gjerne som mindre nærsentra i gangavstand fra der folk bor.
- ✓ Utvikle lokale torg- og møteplasser, blant annet gjennom utvikling av nærsentra i Groruddalen og Søndre Nordstrand til attraktive bomiljøer.
- ✓ Legge til rette for lokale idretts- og lekeplasser, gjerne i tilknytning til skoler.
- ✓ Opprettholde Groruddalssatsingen og Oslo Sør-satsingen i samarbeid med bydelene.
- ✓ Styrke satsingen på Tøyen ytterligere.

Folkeliv i sentrum

Den indre delen av Oslo skal være byens hjerte med yrende folkeliv, attraktivt kulturliv og et næringsliv som henvender seg til menneskene på gateplan. Da er det viktig å ha rene og grønne byrom, der myke trafikanter føler seg trygge.

Venstre vil:

- ✓ Sikre gode og lyse byrom med menneskelige dimensjoner.
- ✓ Videreføre oppgraderingen av gater og torg i sentrum, med universell tilgjengelighet.
- ✓ At veier og fortau holdes rene og trygge.
- ✓ Vurdere nullutslippssoner i indre by.
- ✓ Revitalisere Oslo sentrum med flere boliger, blant annet i Kvadraturen.
- ✓ Legge til rette for fortauskafeer og uteservering der det ikke går utover fremkommeligheten.
- ✓ Legge til rette for næringslokaler i førsteetasjer i indre by.
- ✓ Etablere tilskudd til belysning for bygninger i Oslo sentrum.
- ✓ Arbeide med byreparasjon og infill slik at ubenyttede tomtereserver utnyttes bedre.
- ✓ Bygge flere gågater, gatetun og bymiljøgater.
- ✓ Sette opp flere offentlige toaletter over hele byen.
- ✓ Sette ut flere søppelkasser over hele byen.
- ✓ Flytte Oslo fengsel ut av sentrum og legge til rette for boligbygging, barnehage og grøntområder på tomten.
- ✓ Legge til rette for gatekunst.
- ✓ Forberede god etterbruk av gamle Deichmanske hovedbibliotek.

Fullføre fjordbyen

Fjordbyen vil gi Oslo en god blanding av boliger, næring og kultur på det som før var utligjengelige havneområder. Området gir nå helt nye muligheter. Venstre vil sikre at utviklingen holder god kvalitet og gir Oslos befolkning tilgang til fjorden.

Venstre vil:

- ✓ Ferdigstille nye Deichmanske hovedbibliotek og Munch-museet i Bjørvika.
- ✓ Utvide Middelalderparken, sikre sammenhengen med Ruinparken og reetablere Oslo torg.
- ✓ Fjerne bussene fra Bispegata for å ivareta Middelalderbyen og Oslo torg.
- ✓ Bygge ut Filipstad med boliger, næringseiendommer, skole og et grøntområde som forbinder Skillebekk med fjorden, og skaper et sammenhengende turområde.
- ✓ Ha en blandet utbygging med bolig og næring på Vippetangen som tar hensyn til kulturhistoriske verdier.
- ✓ Fullføre stranden utenfor Operaen og etablere et sesong- og sjøbasert svømmebasseng i Bjørvika.
- ✓ Legge til rette for bygging av et akvarium i Oslo.
- ✓ Fullføre arbeidet med fjordbytrikk i Bjørvika og til Filipstad.

Miljøvennlige byggeprosjekter

Venstre vil gjøre Oslos bygningsmasse grønnere. Bygninger og annen infrastruktur betyr mye for energibruk og miljøbelastning. EU har besluttet at nye private bygninger, fra og med 2020, og nye offentlige bygninger, fra og med 2018, skal ha nær null i energiforbruk. Oslo bør legge seg på minst samme ambisjonsnivå.

Venstre vil:

- ✓ At alle kommunale bygg skal bygges med passiv- eller plusshusstandard eller tilsvarende.
- ✓ At kommunen som leietaker etterspør energiklasse A, der dette ikke går på bekostning av vesentlige kulturminneverdier.
- ✓ Sørge for energigjenvinning av alt avfall som går til forbrenning.
- ✓ Sikre en bærekraftig og langsiktig forvaltning av kommunens eiendommer.
- ✓ Øke rammene til Oslo kommunes klima- og energifond.
- ✓ Miljøsertifisere alle kommunale bygninger.
- ✓ Gjøre klima- og energifondets støtteordninger bedre for leiligheter, gjennom tilskudd til mindre tiltak, som utskifting til energisparevinduer, rentbrennende ovner, varmpumper og solenergi.
- ✓ Kartlegge Oslos potensial for lokal produksjon av fornybar energi.

- ✓ Stimulere og legge til rette for energigjenvinning, geoenergi, varmepumper, urbane vindmøller og solenergi som supplement til fjernvarme.
- ✓ Videreføre ordningen med 50 prosent rabatt på byggegebyrene for tiltak som går lenger enn gjeldende lovkrav.
- ✓ Bevare eksisterende bebyggelse for å unngå unødvendige klimautslipp ved nybygg.
- ✓ Legge til rette for at flest mulig materialer blir gjenbrukt ved arbeid på veier, fortau og andre installasjoner, for å begrense utslipp ved produksjon og transport.

Tilgjengelighet for alle

Arbeidet med å gjøre byen bedre tilrettelagt for personer med nedsatt funksjonsevne fortsetter. Venstre ønsker en by som er åpen og tilgjengelig. Universell utforming er helt nødvendig for noen og gjør byen bedre å ferdes i for alle.

Venstre vil:

- ✓ La universell utforming være førende for planlegging av alle offentlige rom.
- ✓ Utbedre gater, plasser og steder med dårlig tilgjengelighet.
- ✓ Videreføre arbeidet med universell utforming i Oslos kollektivsystem.
- ✓ Sikre god tilgjengelighet til alle offentlige kontorer og møterom.

- ✓ Sikre god strøing og snørydding.
- ✓ Kreve at helseinstitusjoner som mottar driftstilskudd er universelt utformet.

Kulturhistorien skal ivaretas for fremtiden

Vern av gamle bygninger og andre kulturminner er viktig for å bevare byens identitet, og gir gode opplevelser til både lokalbefolkning og tilreisende. Levende kulturminner er også kilde til kunnskap om lokal ressursutnyttelse og levesett. I dag forfaller kulturhistoriske kvaliteter på grunn av spekulasjon, men også fordi bygningsvernets generelle innretning kan skape dårlig forutsigbarhet. Langsiktig god bruk og forvaltning av eksisterende bygningsmasse minsker dessuten forbruk og miljøbelastning. Kulturminner vernes best gjennom bruk og verdibevarende vedlikehold.

Venstre vil:

- ✓ Prioritere strengere hvilke bygningskvaliteter som er verneverdige.
- ✓ Gjøre det tydelig og tilgjengelig i kommunale databaser hvilke prioriterte kulturminneverdier den enkelte eiendom representerer.
- ✓ Gjøre det enklere for det enkelte borettslag eller sameie å få informasjon om hvilke kvaliteter som er bevaringsverdige i deres eiendom.

- ✓ Sikre verdibevarende bruk, rehabilitering og utvikling av verneverdige bygninger og anlegg i retningslinjer for byggesaksbehandlingen.
- ✓ Premiere utvikling som fremmer bærekraftige kvaliteter og universell utforming i bygg med kulturhistoriske verdier.
- ✓ Utarbeide bydelsvise kulturminneplaner i samarbeid mellom lokalbefolkningen, bydelen, Byantikvaren og Plan- og bygningsetaten.

En helhetlig og styrt byutvikling

For å få tilstrekkelig boligbygging, er det nødvendig å gjøre det enklere å utvikle nye boliger. Venstre mener at gode, overordnede planer og tidlig, bred medvirkning kan bidra til raskere fremdrift og gode løsninger. Kommunen skal styre byutviklingen tydeligere, samtidig som prosjekter ikke må utsettes for unødvendige krav og en komplisert søknadsprosess. Spesielt i større prosjekter krever vekst med kvalitet god koordinering mellom det offentlige og private.

Venstre vil:

- ✓ Styrke den helhetlige planleggingen av byens utvikling gjennom kommunedelplaner, områdeanalyser og konseptvalgutredninger.
- ✓ Sørge for at gode, overordnede planer gir forutsigbarhet for utbygger.

- ✓ Foreta strategiske tomtekjøp for å møte fremtidige behov for nye skoler, barnehager, sykehjem og annet kommunen trenger for å møte befolkningsveksten.
- ✓ Opprette utbyggingsselskap for å koordinere offentlige og private interesser ved utvikling av strategisk viktige områder.
- ✓ Stille krav om felles planlegging for utviklingsområder med flere grunneiere, og at kommunen tar initiativ til samarbeid der kommunen har grunneierinteresser.
- ✓ Bruke ordningen med grunneierbidrag og videreutvikle den for å finansiere infrastruktur i en by som vokser.
- ✓ Arbeide for at gode kollektivløsninger planlegges og ferdigstilles samtidig med større utbygginger, som for eksempel Gjersrud/Stensrud og Hovinbyen.
- ✓ Stimulere utbyggere til å satse på god arkitektur og bærekraftige bygninger, ved for eksempel å tillate noe høyere utnyttelsesgrad i prosjekter av høy kvalitet.
- ✓ La utbyggere konkurrere både på pris og prosjektkvalitet ved salg av kommunale utbyggingstomter.
- ✓ Arbeide for at inntekter fra havnevirksomhet skal kunne brukes til realisering av større samferdsels- og byutviklingsprosjekter.
- ✓ Redusere saksbehandlingstiden

i Plan- og bygningsetaten.

- ✓ Etablere en hurtigkø i byggesaksbehandlingen for mindre byggetiltak.
- ✓ Ha tidlig og bred brukermedvirkning i planprosesser for å gi befolkningen reell mulighet til å påvirke byutviklingen, uten at det går på bekostning av fremdrift.
- ✓ Sørge for at barns interesser blir hørt i store områdeutbygginger, blant annet gjennom bruk av barnetråkk.
- ✓ Sørge for at det er mulig å ha all kommunikasjon med kommunen i byggesaker digitalt.

Mulighetenes by.

Osloskolen har gjennom flere år klart å skape gode resultater og utjevne forskjeller. Venstre vil fortsette å øke kvaliteten i skolen, spesielt sett i lys av Oslos sammensatte elevgrunnlag. Venstre vil satse på barn og unge gjennom et godt oppvekstmiljø og trygge barnehager og skape arenaer der hver enkelt har mulighet til å lykkes.

Barnehage for lek og læring

Barnehagen er et sted hvor barn lærer å møte verden gjennom lek og samspill. Gode barnehager er en del av grunnlaget for en trygg og god oppvekst.

Barnehageløftet Oslo

De ansatte er barnehagens viktigste ressurs. Det må arbeides systematisk med å sikre flere engasjerte og dyktige ansatte, og

gi dem rammevilkår og tid til å se hvert enkelt barn.

Venstre vil:

- ✓ Sikre dagens bemanningsnorm i barnehagene.
- ✓ Bedre rekrutteringen til barnehagelærerutdanningen.
- ✓ Arbeide for å rekruttere barnehagelærere i andre yrker tilbake til barnehagene.
- ✓ Øke tilbudet om etter- og videreutdanning for barnehageansatte etter modell fra Osloskolen.
- ✓ Utdanne flere assistenter til barnehagelærere gjennom arbeidsplassbasert utdanning.
- ✓ Jobbe systematisk for å redusere sykefraværet.
- ✓ Innføre seniortiltak for å beholde barnehagelærere.
- ✓ Arbeide for å øke pedagogtettheten, slik at minst 50 prosent av de ansatte har barnehagelærerutdanning eller tilsvarende.
- ✓ Tilby lederutvikling for ansatte i barnehagene.

Et variert tilbud for alle Oslos barn

Venstre vil at barnehagetilbudet

skal være fleksibelt når det gjelder innhold og åpningstider. En barnehage av høy kvalitet styrker språkutvikling og bidrar til sosial mobilitet. For å oppnå dette, må det pedagogiske tilbudet fange opp og støtte de barna som trenger det mest.

Venstre vil:

- ✓ Videreføre inntektsgraderte barnehagepriser.
- ✓ Videreføre gratis kjernetid for lavinntektsfamilier og utvide dette til også å gjelde treåringer.
- ✓ Søke om en forsøksordning der kontantstøtte avvikles i Oslo, og at pengene brukes til å finansiere utvidet gratis kjernetid og ventestønad til barnehageoppstart.
- ✓ Gi søskenmoderasjon til familier som har barn både i barnehage og aktivitetsskole.
- ✓ Gi økt norskopplæring i barnehager i bydeler med høy andel skolestartere med språkutfordringer.
- ✓ Ha åpne barnehager som kan tilby pedagogledet språkopplæring gjennom lek og samvær.
- ✓ Styrke fagsentrene i bydelene for å få til tidlig innsats overfor barn med spesielle behov.
- ✓ At testing, kartlegging og byråkrati begrenses til det som beviselig har positiv effekt på læring og trivsel.
- ✓ Likestille private og offentlige barnehager når det gjelder faglige krav.

- ✓ At den enkelte barnehage skal kunne utvikle sin egenart og pedagogiske profil.
- ✓ Legge til rette for barnepark og åpne for kvelds- og døgnåpne barnehager, med maksimal oppholdstid på 40 timer pr. uke.
- ✓ Ha løpende opptak til barnehager i Oslo.

Kunnskapshovedstaden

Oslo skal ha landets beste skole. Det viktigste virkemiddelet er å rekruttere og beholde dyktige og engasjerte lærere som ser hver enkelt elev. Bare ved å satse på læreren vil skolen kunne bli en god arena for læring og personlig utvikling. Samtidig må vi sørge for at lærerens tid først og fremst brukes sammen med eleven, og at rapportering og byråkrati begrenses til det som er nødvendig. Venstre vil gi skolen gode økonomiske rammer, sikre reelt tilpasset undervisning og sette inn tiltak overfor elever med spesielle behov tidligere enn i dag.

Oslo er landets viktigste arena for kompetanseutvikling. Kommunen skal bidra til utvikling av høyere utdanning og forskning i Oslo, og blant annet kartlegge institusjonenes behov i forbindelse med større byutviklingsprosjekter.

Å satse på læreren er å satse på eleven

Lærere og skoleledere må få tilstrekkelig faglig oppdatering og etterutdanning.

Dyktige og motiverte lærere er nøkkelen til en god skole.

Venstre vil:

- ✓ Videreutvikle den formelle videreutdanningen med lønn (Lærerløftet Oslo), slik at flere lærere og skoleledere benytter seg av denne muligheten.
- ✓ Rekruttere de beste lærerne til Oslo.
- ✓ Videreføre Teach-First-programmet og få flere dyktige nyutdannede lærere i realfagene.
- ✓ Skape karriereløp hvor erfarne lærere kan ha utvidet faglig ansvar på sin skole.
- ✓ Stille strengere krav til lærernes kompetanse i fagene de underviser i, slik at alle lærerne på ungdomstrinnet har minimum 60 studiepoeng for å undervise i et basisfag.
- ✓ Beholde lærere med lang og viktig erfaring gjennom seniortiltak.
- ✓ Innføre en trainee-ordning i Osloskolen for studenter med mastergrad.
- ✓ At alle rektorer i Osloskolen skal ha formell skolelederkompetanse.

Kutte byråkrati og øke tiden med eleven

Nasjonale prøver og annen kartlegging er viktige verktøy for å kunne gi tilbakemelding og følge opp den enkelte elev. Kartlegging og rapportering er imidlertid ikke et mål i seg selv, og må innrettes slik

at lærerens tid i størst mulig grad brukes med elevene.

Venstre vil:

- ✓ Redusere skjemaveldet ved å forenkle rutinene for rapportering i skolen.
- ✓ At kartleggingsprøver skal benyttes som pedagogiske verktøy for å gi hvert barn faglige utfordringer på riktig nivå.
- ✓ Forbedre koordineringen mellom barnevern, skolehelsetjeneste og skole rundt den enkelte elev, for å fange opp elever med utfordringer og for å avlaste lærerne.
- ✓ Prøve ut ulike modeller for oppgavefordeling, der lærere underviser og andre yrkesgrupper ivaretar andre funksjoner..

Gode men ulike skoler

Oslos elever skal kunne velge mellom skoler med forskjellige profiler og pedagogiske arbeidsmetoder. Venstre vil ha en sterk og god offentlig skole, med private opplæringstilbud som et supplement. Skolene skal få større frihet til å utvikle sin egenart, men i tråd med felles kvalitetskrav.

Venstre vil:

- ✓ Prioritere opplæringen i basisfagene.
- ✓ Utvide svømmeundervisningen fra fjerde klasse, slik at alle lærer å svømme før sjuende klasse.

- ✓ Opprettholde obligatorisk undervisning i sidemål med én karakter for norskfaget, uten egen karakter for sidemål.
- ✓ Styrke kvaliteten på undervisningen i praktiske og kreative fag.
- ✓ Opprette flere temaskoler knyttet opp mot fagmiljøer, hvor elevene får mulighet til å fordype seg i sine interesser og talenter.

Et løft for fremmedspråk

De yngste elevene har best forutsetning for å lære nye språk. Venstre mener flerspråklighet er viktig for å lykkes når arbeidslivet blir mer internasjonalt, og vil derfor utvide satsingen på fremmedspråk i Osloskolen.

Venstre vil:

- ✓ Innføre obligatorisk andre fremmedspråk fra femte klasse.
- ✓ Søke om å kunne tilby ytterligere ett fremmedspråk som valgfag.
- ✓ Ha flere valgmuligheter på utvalgte skoler, i tillegg til tysk, fransk og spansk, deriblant ikke-europeiske språk som mandarin, urdu, somali, japansk eller arabisk.
- ✓ Prioritere etter- og videreutdanning og nyrekruttering av lærere i fremmedspråk.
- ✓ Innføre flere IB-linjer.
- ✓ Samarbeide med språkmiljøet på universitetet, høyskolen, den tyske og den franske skolen

for å få et bredere tilbud av fremmedspråklig undervisning.

- ✓ Utvikle skreddersydde utvekslingsprogram med støtte fra Lånekassen, slik at de som ønsker det kan ta et år på videregående skoler i utlandet.

En styrket fagutdanning

Norge har stort behov for faglært arbeidskraft, og det er bekymringsverdig at søker tallene til fagutdanningen synker. Venstre vil gjøre yrkesutdanningen mer attraktiv og være en pådriver for flere lære plasser.

Venstre vil:

- ✓ Øke inntaket av lærlinger i kommunens virksomheter.
- ✓ Sette lærlingekrav til bedrifter i offentlige anbudsprosesser.
- ✓ Sikre at fagutdanningen har tidsriktig og relevant utstyr.
- ✓ At den teoretiske opplæringen i større grad yrkesrettes.
- ✓ Gjøre det mulig å legge praksis tidligere i de yrkesforberedende utdanningsprogrammene.
- ✓ Styrke yrkesveiledningen i skolen og i større grad knytte den sammen med næringslivet.
- ✓ Åpne for prøvetid for lærlinger med opplæringsrett for ungdom.
- ✓ Ha flere vardeprosjekter i kommunen, hvor det brukes lærlinger i alle ledd av bedriften.

Flere elever skal fullføre og bestå videregående

Venstre har høye ambisjoner på vegne av alle elever, og har som mål å redusere frafallet fra 25 til 10 prosent. Dette krever en felles innsats fra hjem, stat, kommune, skole og næringsliv som må starte allerede i barnehagen og barneskolen.

Venstre vil:

- ✓ Sikre at de som trenger særskilt tilrettelagt opplæring raskt får et relevant tilbud.
- ✓ Gjøre det mulig å ta opp fag fra ungdomsskolen.
- ✓ Videreutvikle ordningen med temakurs etter skoletid.
- ✓ Opprette mentorordninger på yrkesfagopplæringen.
- ✓ Etablere rådgiverteam på den enkelte skole, med kompetanse innen spesialpedagogikk, psykologi og karriereveiledning.
- ✓ Ha flere lærere med spesialpedagogisk kompetanse.
- ✓ Tilby intensivkurs for dem som trenger det ved overgangen til videregående skole.
- ✓ Åpne for flere ulike måter å fullføre videregående skole på – som privatist, som deltidselev, i voksenopplæring, i kombinasjon med arbeid, over lengre tid enn normalt, i mindre grupper.
- ✓ Samarbeide med små og mellomstore bedrifter om å tilby jobb til ungdom som står i fare for å droppe ut av videregående skole.

Mer valgfrihet og tilpasset opplæring

Venstres skolepolitikk legger til grunn at ingen elever er like, og at elever og foresatte derfor må få velge mellom forskjellige skoler med ulike profiler og organiseringer. En godt tilpasset opplæring vil gjøre elevene mer motiverte og kunne bidra til bedre trivsel og bedre resultat. Den offentlige skolen skal være et godt alternativ for alle elever, uavhengig av forutsetninger, samtidig som spesialskoler er et egnet tilbud for enkelte elever.

Venstre vil:

- ✓ Gi elevene større mulighet til å ta fag på høyere nivå.
- ✓ Ha fritt skolevalg både i grunnskolen og i videregående opplæring.
- ✓ Bruke nivådeling i enkeltfag der det er hensiktsmessig, men beholde klassen som den viktigste arbeidsenheten i grunnskolen.
- ✓ Starte et prøveprosjekt hvor elever kan ta videregående skole på kortere tid.
- ✓ At resultatene fra nasjonale prøver først og fremst skal brukes til å kartlegge elevenes forutsetninger og eventuelle behov for tilrettelagt opplæring, og presenteres på en måte som gjør at skolens resultater og utvikling ses i en større sammenheng.
- ✓ Bruke de muligheter teknologien gir til å tilpasse opplæringen og bedre

læringsutbyttet, uten at den virker distraherende.

- ✓ Gå imot karakterer i barneskolen.
- ✓ Ha flere forsøk med alternative vurderingsformer.
- ✓ Sørg for at retten til plass på nærskolen er reell, også for elever med spesielle behov.
- ✓ Tilby plass i spesialklasse eller på spesialskole for dem som ønsker og har behov for det.
- ✓ Styrke PP-tjenesten slik at flere får bedre og raskere hjelp.
- ✓ Gi ekstra ressurser slik at skolene kan sette inn tiltak overfor elever med spesielle behov fra første klassesetrinn eller så tidlig som mulig.
- ✓ Sørg for gode ordninger for overgangen fra barnehage for barn med spesielle behov.

Skolen skal være et godt sted å være

Alle Oslos skoler skal være i god fysisk stand, og det skal være et godt miljø både inne og utendørs. Skolene skal ha et godt psykososialt miljø, uten mobbing og diskriminering.

Venstre vil:

- ✓ At alle skoler skal være universelt utformet.
- ✓ At skolehelsetjenesten styrkes og gjøres lett tilgjengelig.
- ✓ Etablere en prøveordning med psykolog tilknyttet skolehelsetjenesten.
- ✓ Videreutvikle arbeidet

mot rasisme, mobbing og fordommer.

- ✓ Styrke det rusforebyggende arbeidet ved skolene.
- ✓ Sikre nok skoleplasser til å håndtere den store elevveksten, blant annet ved å bygge nye i Bjørvika, Ensjøområdet, på Gran og i Bjørneveien.
- ✓ Sikre at bygg- og rehabiliteringsprosjekter er i tråd med programmet FutureBuilt.
- ✓ Gjøre kommunen til en mer profesjonell bestiller av nye skolebygg gjennom enklere kravspesifikasjoner.
- ✓ Videreføre det systematiske vedlikeholdet av skolebygg.
- ✓ Gjennomføre høring ved endring av skolegrenser og tilstrebe at grensene endres så sjeldent som mulig.
- ✓ Sikre trygge og gode skoleveier og legge til rette for at flere elever kan sykle til og fra skolen.

Aktivitetsskolen

Aktivitetsskolen (AKS) er et viktig sosialt og pedagogisk tilbud, og særlig viktig for integrering og språklig utvikling. AKS skal fylles med aktiviteter som gir barna mulighet for varierte erfaringer både fysisk, sosialt og kulturelt. Venstre vil legge til rette for samarbeid om aktivitetstilbudet med frivillige organisasjoner og idrettslag.

Venstre vil:

- ✓ Stille krav om at AKS-ledere har pedagogisk utdannelse.
- ✓ Innføre søskenmoderasjon i aktivitetsskolen.
- ✓ Legge til rette for frivillige organisasjoner som korps og idrettslag i aktivitetsskolen.
- ✓ Videreføre inntektsgradert betaling i aktivitetsskolen.
- ✓ Jobbe for at flere i bydeler med stor andel flerkulturelle deltar på Aktivitetsskolen.

Elevrettigheter og -demokrati

Elever har rett til medbestemmelse og til å bli hørt og må sikres en mest mulig rettferdig evaluering av sitt arbeid. Elevenes personvern skal ivaretas.

Venstre vil:

- ✓ Sikre bedre kommunikasjon mellom elevrådet, driftsstyret og elevene.
- ✓ Styrke Elev- og lærlingombudets rolle.
- ✓ At også ungdomsskoleelever skal kunne ta ut politisk fravær.
- ✓ Videreutvikle ordningen med anonym undervisningsevaluering.
- ✓ Ikke tillate kameraovervåkning eller generelle søk med narkotikahund i skoletiden

Studentbyen Oslo

Studentene er viktige for byen. Venstre vil at Oslo skal være

Norges beste studentby. God tilgang på studentboliger er nødvendig for å gi like muligheter for utdanning til alle. Flere studentboliger letter presset i leiemarkedet og bidrar positivt til byutvikling.

Venstre vil:

- ✓ Bidra til at alle studenter følger seg velkomne og som en del av byen.
- ✓ Se utbygging av studentboliger i et byutviklingsperspektiv.
- ✓ Låne bort egnede tomter til SiOs flyttbare modulstudentboliger.
- ✓ Innføre enklere reguleringskrav for studentboliger, blant annet fjerne krav til parkeringsplasser, og ha faste saksbehandlere.
- ✓ Bidra til at SiO når målet om 4 000 nye studentboliger innen 2020, blant annet ved å tilby billige tomter og utarbeide en studentboligstrategi i samarbeid med samskipnaden.
- ✓ Forskuttere statlige tilskudd til studentboliger etter modell fra Stavanger.
- ✓ Styrke kollektiv- og sykkelveinettet til og mellom de største studiestedene og studentbyene og utvide nattbusstilbudet.
- ✓ Opprette bysykkelstativ ved de største studiestedene og studentbyene, som Blindern, Gaustad, Nydalen, Kringsjø, Sogn, Bjølsen og Majorstua ved Chateau Neuf.
- ✓ Samordne SiOs velferdstjenester og

kommunens tjenester bedre.

- ✓ Tilby flere studierelevante deltidsjobber og praksisplasser i kommunen.

Arbeidserfaring for ungdom

Arbeidserfaring som ferievikar eller ekstrahjelp kan gi mange unge verdifull kompetanse, mulighet til å bygge nettverk og god innsikt i hvordan arbeidslivet fungerer. Kommunen må som en stor arbeidsgiver bidra til dette.

Venstre vil:

- ✓ Arbeide for at flere kommunale etater, foretak og bydeler skal tilby sommerjobber til ungdom.
- ✓ Etablere et eget sommerjobbprosjekt der alle kommunale virksomheter melder inn behov for arbeidskraft som kan utføres av ungdom, og hvor ledige sommerjobber utlyses bredt gjennom vårhalvåret.

En flerkulturell og mangfoldig by

Omkring 30 prosent av Oslos befolkning har innvanderbakgrunn. Mangfoldet gir både muligheter og utfordringer. Venstre vil føre en helhetlig integreringspolitikk. Barnehage, skole og arbeid er de viktigste arenaene for integrering.

Barnehager og helsestasjon

Flerspråkligheit er en ressurs. Det er imidlertid et problem i

skolen og arbeidslivet når barn og voksne ikke har tilstrekkelige norskkunnskaper. I deler av byen er det høy konsentrasjon av barn som ikke mestrer norsk godt nok ved skolestart og trenger særskilt oppfølging. Venstre vil jobbe for at barn får tilbud om styrket norskopplæring også før skolestart.

Venstre vil:

- ✓ At fireårskontrollen gjennomføres når den skal, og at den brukes til å kartlegge språk og sosial utvikling, slik at barn som trenger ekstra oppfølging fanges opp tidlig.
- ✓ Styrke samarbeidet mellom helsestasjon, PPT, pedagogisk fagsenter og barnehage.
- ✓ At barnehager med høy andel flerspråklige barn skal ha en egen pedagogstilling med et overordnet ansvar for språkutvikling og sosialt samspill.
- ✓ Stille krav til norskkompetanse hos assistenter og pedagoger.
- ✓ Arbeide for økt deltakelse i barselgrupper for kvinner med minoritetsbakgrunn.

Skole og språkopplæring

Oslo skal ha landets beste skole for alle uansett bakgrunn. Skolen spiller en helt avgjørende rolle i integreringen, spesielt på skoler med høy minoritetsandel. Venstre mener at Oslo skolen må være tydelig i formidlingen av verdier som frihet, likeverd, likestilling, ytringsfrihet og respekt for andre.

Venstre vil:

- ✓ Forsterke norskopplæringen på skoler med mange flerspråklige elever.
- ✓ Gi skoler med høy andel flerspråklige elever økte ressurser til blant annet flere lærere per elev, utvidet leksehjelpordning og utvidet skolehelsetjeneste.
- ✓ Sikre at religiøse og kulturelle normer ikke hindrer barns deltakelse i undervisning, samtidig som det religiøse og kulturelle mangfoldet blant elevene blir respektert.
- ✓ Ha et strengt regelverk for og god oppfølging av familier som tar barna sine ut av skolen.
- ✓ Utvide tilbudet om norskopplæring for ungdom og voksne.
- ✓ Utvide tilbudet om språktrening i arbeidstreningsprogram i kommunale bedrifter.

Arbeid og møtesteder

De aller fleste som bor i Oslo ønsker å delta i arbeidslivet, og mange av dem som kommer til Oslo, kommer for å jobbe. Likevel er arbeidsledigheten blant innvandrere høyere enn hos resten av byens befolkning. Det er viktig at Oslo mobiliserer hele arbeidsstyrken, og at alle som bor her har like muligheter til å delta i samfunnet. Venstre vil skape møtesteder slik at vi som bor i byen har mulighet til å bli kjent med hverandre og knytte fellesskap på tvers av skillelinjer.

Venstre vil:

- ✓ At Oslo kommune skal være en arbeidsgiver som gir minoriteter gode muligheter gjennom en bevisst holdning til rekruttering og ansettelser.
- ✓ Satse på målrettede jobbsøkerkurs for ungdom.
- ✓ Styrke rådgivningstjenester til arbeidsinnvandrere.
- ✓ Få flere kvinner med innvandrerbakgrunn i arbeid, blant annet gjennom mentorordninger, språkopplæring og aktiv rekruttering.
- ✓ Støtte frivillige organisasjoner som skaper møteplasser mellom minoritets- og majoritetsbefolkningen.
- ✓ Tilby flere av kommunens lokaler, som skolebygg, til bruk for frivillige organisasjoner.
- ✓ Styrke skolebibliotekene som integreringsarena.
- ✓ Arbeide for en raskere og mer effektiv godkjenning av utenlandsk utdanning.

Talentenes by.

Venstre vil at alle mennesker skal få brukt sine evner, utviklet sine talenter og ha mulighet til å realisere nye ideer. Oslo skal være en by der folk både har noe å leve av, og noe å leve for. Kommunen skal legge til rette for nyetablering og kreativitet, og ha som mål å være blant Europas beste kulturbyer.

Kultur for alle

Oslo skal ha et fritt, sterkt og selvstendig kulturliv. Kunst og kultur har egenverdi. Venstre vil satse både på talentene og bredden innen alle felt, om det er billedkunst, musikk, dans eller andre kulturuttrykk. Alle skal ha muligheter for gode kulturopplevelser, uavhengig av økonomi og bakgrunn.

Et mangfoldig kultur-Oslo

Det offentlige skal stimulere og oppmuntre til bred kulturell

aktivitet. Venstre vil sikre et mangfoldig og variert kulturliv med plass til både institusjoner og prosjekter.

Venstre vil:

- ✓ Styrke tilskuddsordningene til kultursektoren og sørge for at kommunen er en aktiv og forutsigbar samarbeidspartner.
- ✓ Prioritere kulturtilbud til barn og unge.
- ✓ Øke antallet elevplasser ved Oslo musikk- og kulturskole og videreutvikle samarbeidet med lokale kor, korps, orkestre og rockeklubber.
- ✓ Utvikle arenaer for dem som ønsker et alternativ til organiserte aktiviteter.
- ✓ At kulturen skal ha plass til både profesjonelle og amatører.
- ✓ Sikre flere lokaler til kunst og kultur, blant annet gjennom utleie av lokaler som ikke er i bruk.
- ✓ Styrke det lokale kulturarbeidet, spesielt gjennom ungdomskubbene.
- ✓ Bygge ut kulturell infrastruktur i takt med byens utvikling.
- ✓ Støtte etablering av fotografiets hus i Oslo.

Borgernes bibliotek

Bibliotekene i Oslo skal være borgernes bibliotek. Leserne og litteraturen er bibliotekets grunnpilarer. Brukerne skal være med å forme sine lokale bibliotek. Deichmanske bibliotek skal være moderne og fremtidsrettet med et mangfoldig tilbud.

Venstre vil:

- ✓ Åpne det nye Deichmanske hovedbiblioteket i Bjørvika i 2019.
- ✓ Utvide åpningstidene, blant annet ved bruk av selvbetjente bibliotek.
- ✓ At filialstrukturen i hovedsak skal videreføres.
- ✓ Gjøre skolebibliotekene til en del av Deichmanske bibliotek, for å skape bedre tilbud for elevene og et større fagmiljø for skolebibliotekarene.
- ✓ Ha forsøk med selvbetjente skolebibliotek på kveldstid.
- ✓ Gi biblioteket mer ressurser til formidling av nye medier og til å ta i bruk ny teknologi.
- ✓ Opprette en egen barne- og ungdomsfilial på Tøyen og støtte arbeidet med Fremtidens bibliotek på Furuset.

Museer og teatre

Som hovedstad har Oslo et ekstra ansvar for forvaltningen av viktige kulturinstitusjoner som tiltrekker seg både egne innbyggere og norske og utenlandske tilreisende.

Venstre vil:

- ✓ Ferdigstille det nye Munchmuseet og Stenersensamlingen i Bjørvika.
- ✓ Opprettholde Oslo Nye Teater som byens eget teater.
- ✓ Bevare og sikre Vigelandsparken og -museet for ettertiden.
- ✓ Være en pådriver for bygging av nytt veksthus på Tøyen.
- ✓ Realisere det planlagte Vitensenteret på Tøyen.
- ✓ Gjøre kulturtilbudene i Oslo mer attraktive for ungdom, for eksempel ved gratis inngang ved spesielle anledninger.

Trossamfunn og kirkebygg

Trossamfunnene er en viktig del av frivilligheten i Oslo. Venstre vil sørge for at de kan fortsette å spille en sentral rolle i nærmiljøet og ved viktige begivenheter i og utenfor familielivet.

Trossamfunnene må behandles likeverdig, og den kommunale støtten må fordeles etter objektive kriterier.

Venstre vil:

- ✓ Støtte trossamfunnenes rolle som fellesskap og arena for frivilligheten.
- ✓ Ha flere livssynsnytrale seremonirom i Oslo.
- ✓ Ha rom for ulike trossamfunn i byen.
- ✓ Sikre tilstrekkelig antall gravplasser, også for ikke-kirkelige begravelser.

- ✓ Legge til rette for at kirker som er lite besøkt kan brukes til kulturelle arrangementer.
- ✓ At byens kirker blir vedlikeholdt og sikret mot brann.

En attraktiv næringsby

Oslos sterke befolkningsvekst gjør det både mulig og nødvendig med en tilsvarende vekst i verdiskaping, næringsliv og arbeidsplasser. Flest mulig må bidra og lykkes i arbeidslivet. Den næringspolitiske innsatsen skal målrettes mot kunnskapsarbeidere, kreative næringer og entreprenører, for å tiltrekke talenter, etableringer og investeringer. Kommunen skal yte god service og legge opp til gode, stabile og langsiktige rammevilkår for næringsvirksomhet.

Kunnskapsbasert gründer- og næringsvirksomhet

Oslo er landets fremste kunnskapsby. Kontakten mellom utdanningsinstitusjonene og næringslivet må styrkes. Sammen med økt internasjonalt samarbeid vil dette bidra til at flere virksomheter etablerer seg i Oslo. Venstre ønsker å gjøre det enkelt og attraktivt å starte nye bedrifter i Oslo. Det offentlige innkjøpsreglementet og dagens praktisering av dette er i mange tilfeller et hinder for handel mellom Oslo kommune og små og nye bedrifter. Samtidig vet vi at en stor andel av innovasjonen skjer i nettopp slike bedrifter. Kombinert

med det offentliges betydning som kunde gjør dette at det blir færre nyetableringer og nye bedrifter som overlever den første, avgjørende tiden. Oslo Venstre vil gjennomgå innkjøpsreglementet med sikte på å øke handelen mellom kommunen og små, nye og innovative bedrifter.

Venstre vil:

- ✓ Gå gjennom anskaffelsesreglementet og kommunens praktisering av det, med tanke på innovative anskaffelser, bedre konkurranse og mindre detaljerte kravspesifikasjoner.
- ✓ Etablere flere by-til-by-samarbeid og business-til-business-samarbeid.
- ✓ Profilere Osloregionen internasjonalt som en attraktiv næringsregion.
- ✓ Styrke samarbeidet mellom kommunen, utdanningsinstitusjonene, forskning og næringsliv.
- ✓ Støtte samarbeid mellom skolen, næringslivet og ledende innovasjons- og læringsmiljøer, for eksempel ved nye Hersleb videregående skole, Kuben Yrkesarena og Blindern videregående skole.
- ✓ Utvide lektor 2-ordningen slik at fagpersoner i arbeidslivet blir knyttet til skolen og dermed tilfører kompetanse som går utover lærernes fagplaner.
- ✓ Etablere et tilbud med opplæring i innovasjon og gründervirksomhet i Osloskolen.

- ✓ Delta i EU-prosjekter for innovasjon og entreprenørskap, særlig bærekraftig og grønn vekst.
- ✓ Videreutvikle det internasjonale grunnskoletilbudet.
- ✓ Etablere "Invest in Oslo" for å tiltrekke investeringer og etableringer i regionen.
- ✓ Ta hensyn til næringslivets behov i areal- og reguleringsplaner.
- ✓ Bygge ut fibernett.
- ✓ Videreutvikle kommunens gründerkurs og mentorordninger.
- ✓ Støtte opp om fleksible kontorleieordninger og deling av utstyr og teknologi.
- ✓ Arbeide for at det gis bedre tilgang til risikovillig kapital for gründere.
- ✓ Arbeide for at Innovasjon Norge skal gi støtte basert på kvalitet, ikke geografi.

Redusert byråkrati for borgere og bedrifter

Offentlig byråkrati koster næringslivet store summer hvert eneste år. Venstre er opptatt av at tidsbruken som går med til utfylling av skjemaer og håndtering av byråkrati reduseres mest mulig. Et slikt forenklingsarbeid må gjøres i hele kommunen.

Venstre vil:

- ✓ Ta initiativ til prosjekter og tiltak for at Oslo kommune

gir god service og har lav saksbehandlingstid i kommunale etater.

- ✓ Rydde opp i kommunale forskrifter, unødvendige skjemaer og rapporter, og fjerne dobbeltarbeid.
- ✓ Etablere digital kommunikasjon som den primære kanalen for dialog mellom kommunen og innbyggere og næringsliv.
- ✓ Integrere alle kommunens saksbehandlingssystemer med statens løsning for digital post.
- ✓ Gjøre kommunens servicekontor bedre for brukerne gjennom lengre åpningstider og flere elektroniske selvbetjeningsløsninger.
- ✓ Gjøre informasjon lettere tilgjengelig for minoritetsspråklige, både digitalt og på papir.
- ✓ Gjøre Oslo til en foregangskommune for deling av offentlige data.

Destinasjon Oslo

Oslos internasjonale posisjon som konsert-, kultur-, turist- og kongressby og vertskapsby for idrettsarrangementer skal styrkes.

Venstre vil:

- ✓ Styrke profileringen av Oslo som reisemål.
- ✓ Bruke Osloregionens utvikling og vekst til å fremheve byen som kunnskaps-, miljø-, og

- kulturhovedstad og attraktiv besøks- og næringsregion.
- ✓ Støtte VisitOslo som Oslos offisielle reiseguide og markedsføringsselskap.
 - ✓ Videreutvikle Oslo som en attraktiv festival- og kulturby, med et mangfoldig tilbud av høy kunstnerisk kvalitet.
 - ✓ Legge til rette for arrangementer som trekker et internasjonalt publikum.
 - ✓ Etablere et nytt og større kongressenter i Oslo.

arbeidsmiljø og HMS.

- ✓ Arbeide mot diskriminering i utelivet, slik at byens uteliv er inkluderende og tilgjengelig.
- ✓ Utvide samarbeidsprosjektet SALUTT (Sammen lager vi utelivet tryggere) til å gjelde hele byen.

Serveringsnæringen

Utelivet er en viktig del av enhver storby, og noe av det som gjør Oslo til en spennende og god by å bo i.

Venstre vil:

- ✓ Sikre seriøse aktører langsiktige, stabile og gode rammevilkår.
- ✓ Bekjempe useriøse utelivsaktører, blant annet gjennom systematiske kontroller.
- ✓ Utvide skjenketidene og åpne for mer differensierte åpningstider basert på kulturell profil, avstand til boligområder o.l.
- ✓ Gjøre forsøksordningen med lokalt bestemte åpningstider permanent.
- ✓ Videreføre samarbeidet med politiet og skatte- og avgiftsmyndighetene for å avdekke økonomisk kriminalitet og brudd på bestemmelser om

Aktiv by.

Oslo skal være en levende og aktiv by. Venstre vil legge til rette for frivillighet, idrett og friluftsliv i hele byen, og bidra til å fremme en sunn livsstil hos befolkningen.

Gode rammer for frivillighet

Frivillighet bidrar til et samfunn der enkeltpersoner kan delta etter sine egne forutsetninger, til beste for seg selv og andre. Kommunen skal motivere til frivillighet ved å gi gode og forutsigbare rammer både økonomisk og organisatorisk.

Venstre vil:

- ✓ Styrke kommunens økonomiske støtte til frivillige organisasjoner.
- ✓ Gjøre det enklere å drive frivillige organisasjoner.
- ✓ Tilby flere av kommunens lokaler til bruk av frivilligheten.
- ✓ Satse spesielt på frivillige organisasjoner for ungdom.
- ✓ Gjøre skolene til lokale

kulturbygg ved å samlokalisere nye idretts- og nærmiljøanlegg med skoleprosjekter, og bygge flerbrukshaller, gymsaler og samlingslokaler som ivaretar behovene for idrett, lag og foreninger, privatundervisning og kulturaktivitet.

En allsidig idrettsby

Idrett er lek, sosial aktivitet, dugnad, konkurranse og folkehelse. Det er et mål at flere deltar i både organisert og uorganisert aktivitet. Alle som ønsker å drive idrett og fysisk aktivitet i Oslo må få mulighet til det.

Idrett for alle

Kommunen har ansvar for at det finnes gode kommunale idrettsanlegg som gir et bredt tilbud til små og store idretter. Kommunen bør samarbeide med andre aktører, ved å gi tilskudd og garantier til idrettslag som ønsker å bygge eller rehabilitere egne anlegg. Mulighetene for rekreasjon og naturopplevelser i nærmiljøet er viktig. Friluftsområdene motiverer til allsidig aktivitet.

Venstre vil:

- ✓ Utvikle ny ishall på Jordal, skøytehall på Valle Hovin, Grønmo som idrettsområde, idrettspark på Mortensrud, multihall i Groruddalen og videreutvikle Wyllerløypa og Grefsenkollen.
- ✓ Prioritere areal til idrett i forbindelse med store utbygginger.
- ✓ Som hovedregel bygge flerbrukshaller når skoler bygges eller rehabiliteres.
- ✓ Fortsette å bygge nye flerbrukshaller, blant annet Grorud idrettspark, på Lambertseter, Leirskallen, Årvoll, Korsvoll og Dælenenga, ferdigstille idrettsparker på Voldsløkka og Frogner, i tillegg til nye haller på Haugerud og Mortensrud.
- ✓ Etablere flere nye kunstgressbaner og isflater for skøytelek og bandy.
- ✓ Ruste opp og utvikle eksisterende skianlegg, blant annet Skullerud og Lillomarka skianlegg.
- ✓ Ruste opp tennisanlegg.
- ✓ Etablere cricketbane med internasjonale mål som en del av Mortensrud idrettspark.
- ✓ Tilby arealer til innetrening for idretter som ikke er prioritert for tid i hallene.
- ✓ Bygge anlegg til uorganiserte aktiviteter, som turstier, lysløyper, sykkelstier, balløkker, rulleskitraseer og ulike nærmiljøanlegg.
- ✓ Etablere avlastningstraseer i områder med stor og variert bruk, for eksempel Sognsvann-Ullevålseter.
- ✓ Utvikle flere anlegg for skatere i Oslo.
- ✓ Samarbeide med næringsliv, boligbyggelag og andre om bygging og rehabilitering av idrettsanlegg.
- ✓ Etablere ordninger med kommunalt tilskudd til prioriterte anlegg i regi av idrettslag.
- ✓ Videreføre tilbud om gratis trening for barn og unge i kommunale anlegg.
- ✓ At Oslo skal kunne være vertsby for store nasjonale og internasjonale idrettsarrangementer, ved at Oslos hovedarenaer tilfredsstiller krav til gjennomføring av toppidrettskonkurranser.
- ✓ Stimulere private utbyggere til for eksempel å anlegge idrettsarealer på større tak gjennom langsiktige leieavtaler.
- ✓ Legge stor vekt på idrettens prioriteringer av nye idrettsanlegg.
- ✓ Bygge flere idrettsanlegg i indre by.

Bad for idrett og borgere flest

Oslo skal ha et godt badetilbud for idrett, svømmeopplæring, pasientbehandling, mosjon og lek.

Venstre vil:

- ✓ Bygge et nytt hovedbad etter internasjonale standarder på Tøyen innen 2018.
- ✓ Bygge tre områdebad, ett på Stovner, ett i nord/vest og ett i øst/sør, innen 2026.
- ✓ Etablere de nye badene ved sentrale kollektivknutepunkt.
- ✓ Gjennomgå eksisterende bad og rehabilitere de mest attraktive.
- ✓ Utvide åpningstiden på kommunale bad.
- ✓ Opprettholde eksisterende bad til nye tilbud er på plass.
- ✓ Legge til rette for nye private bad.
- ✓ Ha varmtvannsbasseng til terapiformål hele året.

Folkehelse

En god barnehage, en god skole, et inkluderende arbeidsliv og deltagelse i frivillig aktiviteter er viktig for helsen. I tillegg trenger noen målrettede tiltak. For å fremme helse og forebygge fremfor å behandle, må helsestasjonene og lavterskeltilbudene styrkes. Frisklivssentralene skal bli tverrfaglige kompetansesentre for helsearbeid i bydelene.

Venstre vil:

- ✓ At hver bydel skal ha en tverrfaglig folkehelseplan.
- ✓ Ha et variert aktivitetstilbud for både friske eldre og eldre i institusjon.

- ✓ At frisklivssentralene skal fungere som en informasjons- og rådgivningstjeneste for alle som har behov for det.
- ✓ Styrke byens helsestasjoner og ha helsestasjon for ungdom i alle bydeler.
- ✓ Rekruttere psykologer og helsesøstre med spesialkompetanse til helsestasjoner for ungdom for å få et godt lavterskeltilbud innen psykisk helse.
- ✓ Tilby oppfølging av over- og undervekt hos barn og gravide ved helsestasjonene.
- ✓ At helsestasjonene skal kunne tilby veiledning med jordmor og/eller helsesøster hjemme, både under svangerskap og i barseltiden.
- ✓ At alle gravide skal tilbys regelmessig oppfølging hos jordmor og ekstra rådgivning og oppfølging ved behov.

Trygg by.

Oslo skal være en trygg by. Det forutsetter et trygt bymiljø, god beredskap og at borgerne kan være sikre på at de får nødvendig hjelp i hverdagen. Oslo kommunes helse- og omsorgstilbud skal være innbyggernes sikkerhetsnett.

Et godt helsetilbud

Oslo skal ha et helsetilbud av god kvalitet. Det krever satsing på kompetanse hos de ansatte og på et variert og tilpasset tilbud for ulike brukere.

God faglig kvalitet og samhandling

For å sikre et godt tilbud for innbyggerne må kommunen stille krav til det helsetilbudet som gis ved sykehusene. Oslo må gå foran ved å bygge sterke fagmiljøer og samarbeide med staten, også i å forme det nasjonale helsetilbudet.

Venstre vil:

- ✓ Sikre sykehus tilbudet i Osloregionen med god kvalitet og tilstrekkelig antall sykehusplasser når befolkningen øker.
- ✓ Ha et godt tilbud om tidlig rehabilitering etter sykehusopphold for å sikre at mennesker kommer raskere tilbake til hverdag og egen bolig.
- ✓ Styrke fysioterapitjenesten og rehabiliteringen.
- ✓ Stille krav til spesialisthelsetjenesten om gode tjenester, og være en aktiv samarbeidspartner i forbindelse med omorganiseringer.
- ✓ Arbeide for et nytt lokalsykehus sør eller øst i Oslo, og at Aker vurderes som plassering.
- ✓ Øke kapasiteten i tannhelsetjenesten.
- ✓ Styrke bydelsoverlegenes rolle som medisinsk faglig leder for helse- og omsorgstjenestene på bydelsnivå.
- ✓ Utarbeide modeller for økt samarbeid og kompetanseoverføring, for eksempel mellom forsterkede korttidsavdelinger og sykehusene.

Akutte helsetjenester

Legevakten er viktig for folks trygghet. Den yter nødvendig helsehjelp, sosialfaglig bistand og pleie- og omsorgstjenester til personer som har et akutt behov. Det er viktig å opprettholde tilstrekkelig kapasitet både innen fysisk og psykisk helse.

Venstre vil:

- ✓ Utvide kapasiteten ved legevakttilbudet på Aker.
- ✓ Opprette en egen barneseksjon ved legevakten på Aker og vurdere muligheten for å inkludere spesialister i barnesykdommer i bemanningen.
- ✓ Styrke overgrepsmottaket.
- ✓ Arbeide for å samlokalisere kommunale akutte døgnplasser med en ny fremtidig storbylegevakt.

Psykisk helse

Mange opplever psykiske plager i kortere eller lengre perioder. Hjelpetilbudet må være bredt, allsidig og gjøre det mulig å fungere i eget nærmiljø.

Venstre vil:

- ✓ Opprette et lavterskel psykologtilbud med statlig tilskudd i kommunehelsetjenesten, hvor det skal være mulig å få behandling uten henvisning.
- ✓ Ha et nært samarbeid mellom kommune- og spesialisthelsetjenesten.

- ✓ Gi tilbud om bolig med tilsyn til alle som trenger det av helsemessige grunner.
- ✓ Ha tilbud om samtale med psykiatrisk sykepleier i hver bydel, gjerne organisert i tilknytning til frisklivssentral eller helsestasjon.
- ✓ Ha tilstrekkelig bemanning av psykiatriske sykepleiere i eldreomsorgen.
- ✓ Støtte Fontenehusenes arbeid.
- ✓ Arbeide for gode støttetilbud for pårørende.

Rusomsorg

Alle som sliter med rusavhengighet, enten det gjelder alkohol, medikamenter og/eller narkotika, skal få tilbud om hjelp. Rusavhengighet er et stort sosialt problem, og kommunen må forebygge at barn og ungdom får rusproblemer.

Venstre vil:

- ✓ Forebygge rusavhengighet i alle deler av kommunens virksomhet.
- ✓ Sikre behandling for alle som ønsker å bli rusfrie.
- ✓ Ha en sammenhengende behandling fra akuttavrusning til rehabilitering.
- ✓ At alle som har vært til avrusning skal få tilbud om videre behandling innen 24 timer.
- ✓ Samarbeide med spesialhelsetjenesten for å sikre nok plasser for akuttavrusning.

- ✓ At kommunen samarbeider med ideelle organisasjoner og private institusjoner.
- ✓ Sikre god dekning av ambulerende team i rusomsorgen.
- ✓ Spre boliger for rusavhengige i mindre enheter enn dagens hybelhus og tilstrekkelig antall tilrettelagte boliger med nødvendig tilsyn.
- ✓ Opprette egne sykehjemsavdelinger for rusavhengige.
- ✓ Ta vare på og støtte pårørende.
- ✓ Ha en god og helhetlig oppfølging av LAR-pasienter.
- ✓ Utvide lavterskeltilbudet LASSO for utdeling av buprenorfin, som Subutex.
- ✓ Gjøre sprøyterommet døgnåpent og innføre mulighet for bruk av andre stoffer enn heroin på sprøyte, blant annet røykerom for heroin.
- ✓ Søke om et prøveprosjekt for heroinassistert behandling for de tyngste brukerne.
- ✓ Dele ut nalokson nes spray til rusavhengige for å hindre overdosedødsfall.
- ✓ Styrke utdanningstilbudet gjennom Kirkeveien videregående skole og ved å gi et bredere tilbud om yrkesutdanning.
- ✓ Ha et godt tilbud om ettervern til tidligere rusavhengige.

Migrasjonshelse

Alle som oppholder seg i Oslo

har rett til et akutt helsetilbud. Alle som bor i byen over lengre tid bør også ha rett til fastlege. Nyankomne flyktninger og andre innvandrere kan ha helseutfordringer som krever spesialisert hjelp. Venstre ønsker å øke kompetansen på migrasjonshelse i førstelinjetjenesten.

Venstre vil:

- ✓ Sikre papirløse migranter tilgang til helsetjenester.
- ✓ Arbeide for at flyktninger og asylsøkere får lik tilgang til helsetjenester som andre.
- ✓ Videreutvikle migrasjonshelsesenteret til en kompetanseenheter for helsepersonell i bydelene.

En god alderdom for alle

Oslo skal være en god by for eldre borgere. Kommunen må legge til rette for at alle kan være selvhjulpne så lenge som mulig. Eldreomsorgen skal ta hensyn til eldrebefolkningens mangfoldige sammensetning og gi et godt og variert omsorgstilbud.

Aktiv alderdom

Mange eldre har god helse og lever aktive liv. Eldre skal møtes med respekt og gis mulighet til å bruke sine evner i ulike roller i samfunnet.

Venstre vil:

- ✓ Gi ansatte i kommunen mulighet til å arbeide til de er 72 år.
- ✓ Gjennomgå særaldersgrenser slik at eldre kan stå lenger i jobb.
- ✓ Arbeide for at eldre kan bidra med frivillig innsats.
- ✓ Samarbeide med organisasjoner som legger til rette for en aktiv og meningsfylt alderdom.

Et variert tilbud for hjemmeboende

Helsetilstand og boligsituasjon gjør at flere enn tidligere greier å bo hjemme lenger, noe de fleste også ønsker. Gode treningstilbud for eldre er til fordel for den enkelte og samfunnet.

Venstre vil:

- ✓ Styrke hjemmetjenesten, hverdagsrehabilitering og trening.
- ✓ Gjøre det enklere å tilpasse egen bolig gjennom tilskuddsordninger og veiledere.
- ✓ Fremme bruk av velferdsteknologi i hjemmene til brukere av hjemmetjenesten og gjøre dette allment tilgjengelig gjennom brukerbetaling.
- ✓ Legge til rette for ulike bofellesskap og selveierløsninger tilpasset eldre.
- ✓ Etablere et botilbud for personer i tidlig fase av demens gjennom mindre bogrupper forvaltet av bydelene.

- ✓ Sikre seniorsentre, dagsenterplasser, frisklivs- og frivillighetssentraler.
- ✓ Utvide støttekontaktordningen for eldre.
- ✓ Kartlegge hvilke ønsker og behov eldre har for omsorgstjenester.
- ✓ At eldre og andre brukere fortsatt skal kunne velge leverandør av hjemmetjeneste.

Sykehjemsplasser og Omsorg+

Alle som trenger pleie og omsorg skal få et tilbud som holder høy kvalitet og med riktig omsorgnivå. God og sunn mat må være en selvfølge. Ansatte i sykehjem og i hjemmetjenesten må ha gode språkferdigheter.

Venstre vil:

- ✓ Rehabiliterer og fornyer halvparten av byens sykehjemsplasser innen 2023.
- ✓ Opprettholde et tilstrekkelig antall sykehjemsplasser, sambogarantien og muligheten for at alle som ønsker det får enerom.
- ✓ Opprettholde en blanding av offentlig, privat og ideelt drevne sykehjem.
- ✓ Anskaffe og regulere tre til fire egnete reservetomter til fremtidig bruk når behovet øker for sykehjem og Omsorg+.
- ✓ Intensivere satsingen på velferdsteknologi i sykehjem.
- ✓ Ha spesialiserte korttidsavdelinger/intermediærheter i de

kommende helsehusene.

- ✓ Utvide antall Omsorg+ -boliger til 1500 innen utgangen av perioden.
- ✓ Opprette et lederprogram for sykehjemsledelse.
- ✓ Bedre den faglige styringen av sykehjemmene og øke andelen faglærte.
- ✓ Gjøre Sykehjemsetaten til en kompetanseenheter med medisinsk faglig fokus, for eksempel underlagt Helseetaten, for å redusere byråkrati og styrke samarbeidet mellom bydelene og etaten.

Kompetanseløft i helse- og omsorgssektoren

Helse- og omsorgssektoren er mer kompleks enn for bare få år siden. Vi trenger nok hender, og mer kunnskap hos de ansatte for å løse alle nødvendige oppgaver. Det gir også trygghet og godt arbeidsmiljø.

Venstre vil:

- ✓ Ha flere undervisningssykehjem og bruke disse for å øke kompetansen ved alle sykehjemsavdelinger.
- ✓ Satse på rekruttering av og kompetanseutvikling for sykepleiere.
- ✓ Ta initiativ til et program for kompetanseutvikling for sykehjemsleger, i samarbeid med Helsedirektoratet og Legeforeningen.
- ✓ Øke legedekningen ved

sykehjemmene.

- ✓ Styrke den tverrfaglige kompetansen med blant annet fysioterapeuter, spesielt ved forsterkede korttidsavdelinger/intermediærheter.

Utsatte grupper

Oslo skal være en raus og inkluderende by med plass til alle. Det betyr at kommunen må ha et godt tilbud som tar vare på dem som trenger det mest.

Fattigdom

Venstre vil redusere fattigdom. Vi vil forenkle dagens støtteordninger og sikre god, individuell behandling og oppfølging.

Venstre vil:

- ✓ Utvide tilbudet om arbeidstrening og voksenopplæring.
- ✓ Gi alle som trenger omfattende tjenester fra det kommunale hjelpeapparatet mulighet til å delta i utformingen av sin egen individuelle plan.
- ✓ Utvide bruken av kommunal bostøtte til dem som leier privat.
- ✓ Gi barnefamilier som trenger kommunal bolig tilbud i barnevennlige boligområder.
- ✓ Sikre at mennesker med lav boevne får tilpassede og verdige boforhold.
- ✓ Tilby gjeldsrådgivning.
- ✓ Opprette flere spesialtilpassede boliger for vanskeligstilte.

- ✓ Bevare de frie rettshjelptiltakene i byen.
- ✓ Ha økonomisk sosialhjelp som et reelt sikkerhetsnett for vanskeligstilte.

Barnevern

Alle barn har rett til en trygg og god oppvekst. Samfunnet må trå til når foreldre og deres nettverk ikke makter omsorgsoppgaven. Barnevernet er viktig for barns rettssikkerhet og for å sikre at alle får like muligheter.

Venstre vil:

- ✓ Rekruttere flere fosterfamilier og tilsynsførere, blant annet gjennom økt markedsføring.
- ✓ Ha barnevernkontakt på alle skoler.
- ✓ Senke terskelen for å gi bekymringsmelding til barnevernet, med en særlig innsats rettet mot barnehager og helsestasjoner.
- ✓ Ha godt ettervern frem til fylte 23 år .
- ✓ Gjennomføre brukerundersøkelser for ettervernet.
- ✓ Etablere av et brukerråd for barnevernstjenesten.
- ✓ Styrke tilliten til barnevernet, også i minoritetsbefolkningen.
- ✓ Styrke opplæringen og oppfølgingen av fosterforeldre.
- ✓ Styrke barnevernets internkontroll og tilsynsfunksjonen.
- ✓ Styrke Barne- og

familieetatens rolle som byomfattende ressurscenter for barnevernstjenesten.

- ✓ Beholde Oslo-modellen der kommunen har ansvaret for hele barnevernet.
- ✓ Gå gjennom finansieringsmodeller for tunge barnevernstiltak utenfor hjemmet.
- ✓ Opprette en institusjon for barn som trenger både omsorg og psykiatrisk behandling.

Mennesker med nedsatt funksjonsevne

Samfunnet har et spesielt ansvar for å sørge for at mennesker med nedsatt funksjonsevne kan leve gode og frie liv, slik at de kan få brukt sine ressurser og fungere på best mulig måte i hverdagen.

Venstre vil:

- ✓ Bygge flere boenheter i privat eller ideell regi, innenfor husbankens retningslinjer.
- ✓ Prioritere at mennesker med utviklingshemming får mulighet til å arbeide, for eksempel i bedrifter med varig tilrettelagte arbeidsplasser (VTA-bedrifter).
- ✓ Sikre rett til å velge nærskolen.
- ✓ Ha gode avlastningsordninger for familier.
- ✓ Gjøre anbudsprosessene for individuelle hjelpetiltak mer langsiktige.
- ✓ At brukeren eller nærmeste pårørende skal kunne delta i utformingen av anbud.

- ✓ Sikre godt tilbud om brukerstyrt personlig assistent (BPA), med fritt brukervalg.

Vold og overgrep i nære relasjoner

Vold og overgrep skaper grunnleggende utrygghet og reduserer menneskenes livskvalitet. I tillegg til de fysiske skadene, er de psykiske helseskadene ofte store. Når overgrepet utføres av en nærstående person, forsterkes disse konsekvensene.

Venstre vil:

- ✓ Styrke det forebyggende arbeidet mot vold i nære relasjoner og sørge for at tiltakene er samordnet.
- ✓ Styrke arbeidet mot seksuelle overgrep.
- ✓ Ta initiativ til et prosjekt for kartlegging og behandling av unge som begår seksuelle overgrep mot andre barn og unge.
- ✓ Sørge for tidlig innsats fra barnevernet ved mistanke om vold og overgrep i familien.
- ✓ Arbeide for at politiet prioriterer familievoldskoordinatorer.
- ✓ Sikre tilpassede botilbud for personer som kommer ut fra krisesentre.
- ✓ At samarbeidsavtalen mellom Oslo krisesenter og barneverntjenestene i bydelene følges opp, og at barn som lever i en voldssituasjon får nødvendig hjelp.
- ✓ At alle bydeler skal prioritere

arbeidet mot vold i nære relasjoner.

- ✓ At bruk av urosamtalen fortsettes og utvikles.

Prostitusjon

De som selger seksuelle tjenester har et spesielt behov for et godt fysisk og psykisk helsetilbud. Venstre mener det også må finnes tilbud til dem som ønsker å komme ut av sin livssituasjon, både rådgivning og hjelp til arbeid eller utdanning.

Venstre vil:

- ✓ Sikre gode lavterskeltilbud for mennesker som lever av prostitusjon og god oppfølging av dem som vil ut av prostitusjon, blant annet gjennom et godt helse- og rådgivningstilbud.
- ✓ Utarbeide en forsterket handlingsplan mot prostitusjon.
- ✓ Bevare PRO-senteret.
- ✓ Oppheve forbudet mot kjøp av seksuelle tjenester.
- ✓ Trappe opp den sosiale innsatsen overfor dem som selger seksuelle tjenester.
- ✓ At politiets innsats mot menneskehandel og hallikvirksomhet ikke skal ramme dem som selger seksuelle tjenester, for eksempel ved at leieforhold blir oppsagt.
- ✓ At det skal skilles mellom prostitusjon under tvang (menneskehandel) og frivillig sexarbeid.

Fattige tilreisende

Økonomiske nedgangstider og økende arbeidsledighet gjør at mange EØS-borgere kommer til Oslo for å forsøke å finne seg et levebrød. Oslo skal være en by med plass til alle, som møter sosiale problemer med sosiale virkemidler, fremfor politimakt og forbud. Venstre vil ikke at parker, torg og møteplasser skal beslaglegges av mennesker som er kommet til byen uten noe sted å bo. Alle må følge de samme reglene for oppførsel i det offentlige rom.

Venstre vil:

- ✓ Gå imot alle former for tiggeforbud i Oslo.
- ✓ Støtte frivillige organisasjoners tilbud om akuttovernatting til hjemløse tilreisende.
- ✓ Styrke frivillige organisasjoners arbeidsformidling og rådgivningstjenester til fattige tilreisende.

Flyktninger og asylsøkere

Mange av flyktningene og asylsøkerne som kommer til Norge bor i Oslo. En liten andel av disse er såkalt «papirløse» og lever uten lovlig opphold i Norge. Barn må ha mulighet til sosialisering og lek uavhengig av foreldrenes oppholdsstatus.

Venstre vil:

- ✓ At Oslo skal ta ansvar for å bosette sin andel flyktninger.
- ✓ At også barn av familier som har fått avslag på opphold skal

ha et tilbud om barnehage, lekefasiliteter, helsehjelp m.m. så lenge de oppholder seg i landet.

Trygt byliv

Venstre er opptatt av å få alle gode krefter til å spille på lag i kampen mot utrygghet. Vi vil ha gode byrom og sørge for trygg transport også om natta.

Kriminalitetsbekjempelse

Lav kriminalitet er viktig for at Oslo fortsatt skal være en god by å bo i. Oslo skal fortsatt være en av storbyene i Europa med lavest kriminalitet, og det er viktig at byens innbyggere føler seg trygge i hverdagen.

Venstre vil:

- ✓ Videreføre og styrke det kriminalitetsforebyggende SALTO-samarbeidet mellom Oslo kommune og Oslo politidistrikt.
- ✓ Utvide trygghetsindeksen til å omfatte flere bydeler og bruke denne for å kartlegge hvor det er behov for trygghetstiltak og målrettet innsats.
- ✓ Videreføre gatemeulingsprosjektet.
- ✓ Ta initiativ til at vaktmannskaper som sikrer Stortinget, regjeringskvartalet, slottet og Akershus festning også patruljerer omkringliggende områder.

Trygt natteliv

God belysning av gater og veier, offentlige plasser og byrom er avgjørende for tryggheten på kvelds- og nattestid. Oslo kommunes ordning med egne Oslovakter er et viktig supplement til politiets patruljering. Kollektivtransport på kvelds- og nattestid skal være rask, effektiv og enkel. Venstre har sørget for kraftig utvidelse av nattbusstilbudet og at takstene er de samme hele døgnet, og vil utvide tilbudet. I tillegg vil Venstre ha flere avganger på det skinnegående kollektivnettet.

Venstre vil:

- ✓ Forsterke ordningen med Oslovakter og utvide det geografiske virkeområdet til også å omfatte viktige ferdselsårer utenfor indre by.
- ✓ Fortsatt støtte natteravnordningen.
- ✓ Opprette flere nattbuslinjer.
- ✓ Opprette flere bybuslinjer som går døgnet rundt alle dager.
- ✓ Utvide belysningstiltak til viktige ferdselsårer for gående og syklende utenfor sentrum, også i ytre by.
- ✓ Bruke belysning for å redusere antallet områder som oppleves utrygge.

Beredskap

God beredskap er viktig for å redusere risiko og forebygge uønskede hendelser, i tillegg til å kunne gi byens innbyggere hjelp i tilfelle katastrofer, større ulykker, akutt forurensning, branner, pandemier eller terror.

Venstre vil:

- ✓ Ha god kommunal krisehåndteringskapasitet.
- ✓ Sørge for god tverrfaglig evaluering, forbedring og effektivisering av sikkerhetssystemer og –prosesser.
- ✓ Videreføre og forsterke beredskapssamarbeidet med nabokommunene.
- ✓ Etablere god kommunikasjon mellom beredskapsetatene og sikkerhetsmyndighetene.
- ✓ Forebygge hendelser gjennom forsterket tilsynsarbeid, sikring av sårbar infrastruktur og flere øvelser.
- ✓ Stille krav om risikoreduserende tiltak på Sydhavna (Sjursøya).
- ✓ Prioritere sivile beskyttelsestiltak, særlig på skoler og barnehager.
- ✓ Skifte ut utdaterte kjøretøy og gammelt utstyr i Brann- og redningsetaten.
- ✓ Sikre murgårdsbebyggelsen mot brann.
- ✓ Samarbeide med staten om terrorsikring i sentrum.
- ✓ Bevare en fortsatt åpen by med gode sikkerhetstiltak.

Borgernes by.

Oslo skal være en nyskapende og moderne servicekommune der tilbudet til borgerne står i sentrum. Saksbehandlingstider skal reduseres og søknadsprosesser forenkles.

Hovedstad og regionalt sentrum

Oslos status som hovedstad gir plikter og ansvar. Det innebærer samarbeid med staten om funksjoner og investeringer. Oslo er også et regionalt sentrum og bør ta ledelsen i utviklingen av Østlandsregionen, for å legge til rette for en kollektivbasert, grønn og bærekraftig utvikling. Som landets største by, kan Oslo gjennomføre forsøksordninger og tiltak på områder som ennå ikke er blitt nasjonal politikk.

Venstre vil:

- ✓ Utvikle dagens samarbeid med Akershus om areal- og transportplanlegging til et

forpliktende samarbeid med alle omliggende kommuner og fylker på det sentrale Østlandsområdet.

- ✓ Ta initiativ til en ny nasjonal storbymelding med en egen regionstrategi.
- ✓ Arbeide for at samferdselstiltak som bidrar til god logistikk i pressområder prioriteres, inkludert InterCity-togsatsing.
- ✓ Utrede forskjellige alternativer til kommunesammenslåinger

Sterkere bydeler

Oslo er i dag delt inn i 15 bydeler, som gir gode tilbud nær borgerne, på en mer kostnadseffektiv måte enn sentrale enheter. Venstre vil gi bydelene flere oppgaver, mer ansvar og større beslutningsmyndighet.

Venstre vil:

- ✓ Opprettholde bydelsutvalgene som folkevalgte organer med direktevalg.
- ✓ Se på kommunens organisering for å flytte flest mulig beslutninger nærmest mulig borgerne og at flere oppgaver overføres til bydelen.
- ✓ Åpne for å endre bydelsinndelingen til færre og

større enheter, hvis dette kan gi innbyggerne bedre tjenester.

- ✓ Sikre økonomiske rammebetingelser som gjør prioriteringer mulig også utenom de faste, lovpålagte tjenestene.
- ✓ Gi bydelene mer myndighet over lokale plansaker, veier, gater, trafikk, parkering og parkdrift.
- ✓ Overføre et større ansvar for det kommunale boligtilbudet til bydelene.
- ✓ Fortsatt la bydelene ha ansvaret for drift av barnehagene og gi bydeler som ønsker det, forvaltningsansvar for barnehagebygg.
- ✓ Ha en rettferdig fordeling av midler til bydelene basert på deres befolkningssammensetning.

Arbeidsgiveransvar og drift

Kvaliteten på tilbudet til borgerne må være første prioritet. Kommunen må hele tiden se på sin virksomhet for å få best mulig tjenester ut av hver krone. Oslo er en stor arbeidsgiver med over 50 000 ansatte. Venstre vil at Oslo skal ha en god personalpolitikk overfor sine ansatte og samarbeide konstruktivt med arbeidstakerorganisasjonene.

Venstre vil:

- ✓ Føre en oversiktlig og god arbeidsgiverpolitikk, og

harmonisere rettigheter med offentlig sektor og arbeidslivet for øvrig der det er hensiktsmessig.

- ✓ At kommunens ansatte i størst mulig grad skal speile befolkningens sammensetning.
- ✓ Åpne for fleksible arbeidstidsordninger der det er lokalt ønske om det.
- ✓ Øke bruken av individuell lønnsfastsettelse for å beholde viktig kompetanse i kommunens virksomheter.
- ✓ Bruke midlertidige ansettelser som et virkemiddel for å få flere inn i arbeidslivet, men ha fast ansettelse som hovedregel.
- ✓ Ha som mål at antallet ansatte i kommunen skal øke mindre enn befolkningsveksten.
- ✓ Avbyråkratisere kommunen, forenkle og forbedre driften, redusere kostnadene og øke investeringstakten.
- ✓ Åpne for å bruke private tjenesteytere når dette ivaretar eller styrker kvaliteten på tilbudet og gir kostnadseffektiv drift.
- ✓ Samarbeide med sosiale entreprenører for å heve kvaliteten på de offentlige tjenestene.

Pensjon

Ansatte i kommunen skal ha sikkerhet for at de får den pensjonen de har krav på. Kommende generasjoner har også krav på økonomisk handlefrihet. Når pensjonsutbetalingene legger beslag på en stadig større del

av kommunens økonomi, blir det blir mindre å fordele til andre prioriterte områder. Veksten i kommunens pensjonskostnader må derfor bremses, slik at ikke viktige velferdsoppgaver blir skadelidende.

Venstre vil:

- ✓ Gå gjennom Oslo kommunes tjenstepensjonsordning med sikte på å redusere de langsiktige kostnadene.
- ✓ Ta initiativ til reformer av offentlig tjenstepensjon for å sikre et system som er forutsigbart, økonomisk bærekraftig og harmoniserer bedre med ordninger i privat sektor.
- ✓ Motivere flere til å stå lengre i jobb og fjerne særaldersgrenser der det er mulig.

Skatter og avgifter

Venstre vil føre en ansvarlig økonomisk politikk samtidig som byen må foreta store og nødvendige investeringer. Kommunens økonomi er god og må ivaretas kontinuerlig. Avgifter må utformes slik at Oslo kan nå målet om å være en internasjonalt ledende miljøby.

Venstre vil:

- ✓ Ikke innføre eiendomsskatt i Oslo.
- ✓ Øke utfasingstakten for oljefyrer gjennom å innføre gunstige tilskudds- og låneordninger, samtidig som det innføres en lokal CO₂-avgift på fyringsolje.

- ✓ Gi miljørabatter i form av reduserte byggesaksgebyrer til ENØK- og klimatiltak.
- ✓ Prioritere kampen mot svart arbeid.
- ✓ Søke statlige myndigheter om å få innføre en lokal strømavgift på 1 øre per kWh som øremerkes miljøtiltak.
- ✓ Arbeide for at Oslo får tilbakeført selskapsskatten og dokumentavgiften.

Eierskap og anskaffelser

Oslo kommune har eierinteresser i en rekke selskaper. Disse verdiene må forvaltes på en bærekraftig måte. Oslo kommunes anskaffelser skal være innovative, økonomisk effektive og ha en tydelig etisk innretning. Oppbygging av anskaffelsesfaglig kompetanse, klare rutiner og tydelig ansvar er viktig også for å forebygge korrupsjon og misligheter. Venstre vil gjøre det lettere for små og mellomstore bedrifter å delta i kommunens anbudskonkurranser.

Venstre vil:

- ✓ Fortsatt bruke OPS som modell for å realisere investeringsprosjekter som nye skoler, nye sykehjem og teknisk infrastruktur der det gir lavere livsløpskostnader.
- ✓ Videreutvikle varslingsordningene og ha rutiner som forebygger misligheter og korrupsjon.
- ✓ Videreføre Oslo kommunes medlemskap i Transparency International Norge.

- ✓ Stille krav om at kommunens leverandører driver sin virksomhet i overensstemmelse med FNs ti Global Compact- prinsipper og ILOs kjernekonvensjoner.
- ✓ Ha en offensiv kommunal eierskapsstrategi, for eksempel i energisektoren, der kommunen fortsetter å eie selskaper når dette er viktig av sektorpolitiske, økonomiske eller strategiske grunner.
- ✓ Sikre en grønn, klimavennlig forvaltning av alle kommunens investeringer, uten at det svekker kravene til avkastning og risiko.
- ✓ Stille krav om at Oslo Pensjonsforsikring trekker seg ut av alle selskaper, obligasjoner og fond som er direkte involvert i utvinning av tjæresand, kull, olje og gass.
- ✓ Beskytte prinsippet om hemmelige valg og derfor gå imot e-valg.
- ✓ Begrense adgangen til kameraovervåking, og innføre meldeplikt når dette planlegges ved offentlige uteområder.
- ✓ Innføre en avgift for å begrense bruken av overvåkingskameraer i det offentlige rom.
- ✓ Stille krav om at kameraovervåking alltid skal skiltes og at eventuelle opptak slettes etter kort tid.
- ✓ Stille strengere krav til lagring, bruk og viderefremming av informasjon som er innhentet elektronisk av kommunen, blant annet i journalsystemene.
- ✓ Stille krav om at personvern hensyn blir ivaretatt i forbindelse med innføring av velferdsteknologi og ulike former for trygghets- og sikkerhetsløsninger.

Åpen og demokratisk by

Demokratiske rettigheter skal være grunnleggende for alle kommunens innbyggere. Alle mennesker har krav på privatliv. Venstre vil motarbeide alle former for diskriminering. Borgerne skal ikke overvåkes eller kartlegges uten å ha gitt samtykke eller det foreligger konkret mistanke om en straffbar handling. Økt digitalisering skal ikke gå på bekostning av personvernet.

Venstre vil:

- ✓ At 16- og 17-åringer skal ha stemmerett ved kommunevalg i Oslo.

- ✓ At kommunen skal ha som prinsipp at alle skal kunne få vite hvem som har tilgang på informasjon om en selv og hvorfor.
- ✓ Styrke arbeidet mot diskriminering, hets og hatkriminalitet i samarbeid med Oslo politidistrikt og frivillig sektor.
- ✓ Videreføre handlingsplan mot diskriminering av LHBT-personer.

Stikkordsregister

- Aktivitetsskole 25, 29, 30
Arbeidsliv 27, 31, 32, 35, 40, 51
Bad 11, 14, 39, 40
Barnehage 6, 10, 12, 19, 22, 24, 25, 28, 29, 31, 40, 46, 48, 49, 51
Barnepark 25
Barnevern 26, 46, 47
Basisfag 26
Beredskap 41, 49
Bibliotek 7, 19, 20, 32, 34
Bildeling 15
Bolit 6, 9, 12, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 30, 37, 39, 41, 42, 43, 44, 45, 51
Buss 12, 13, 14, 20, 30, 49
Bydelene 18, 22, 25, 30, 31, 45, 47, 50, 51
Byutvikling 6, 14, 16, 17, 18, 22, 23, 25, 30
Båt 14, 15
Demokrati 30, 53
Diskriminering 29, 37, 53
E18 16
Eiendomsskatt 52
Elbil 9
Eldreomsorg 42, 43
Elver 10, 15, 18, 32
Energi 8, 9, 11, 17, 20, 21, 53
Fattigdom 45
Ferges 9, 14
Fjordbyen 11, 20
Fjorden 6, 10, 11, 12, 14, 20
Flyktninger 43, 48
Folkehelse 6, 10, 38, 40
Fremmedspråk 27
Friluftsliv 10, 38
Frivillighet 6, 29, 30, 34, 38, 40, 44, 47, 53
Gjenvinning 11, 20, 21
Groruddalen 9, 10, 13, 15, 16, 19, 39
Gründere 35, 36
Grøntområder 10, 17, 18, 19, 20
Helsestasjoner 31, 40, 42, 46
Høyhus 18
Idrett 6, 10, 11, 18, 19, 29, 30, 36, 38, 39,
Idrettsanlegg 38, 39
Integrering 18, 29, 31, 32
Jordbruk 11
Kirke 34, 35, 43
Klima 6, 8, 9, 10, 11, 20, 21, 52, 53,
Kollektivtransport 8, 9, 12, 13, 14, 16, 17, 49
Kommunale boliger 18
Kriminalitetsbekjempelse 48
Kultur 6, 19, 21, 33, 34, 35, 36, 37, 38,
Kulturminner 11, 21
Kunst 19, 33, 37, 39
Legevakt 42
Luftkvalitet 9
Lærere 25, 26, 27, 28, 32, 35
Marka 10, 11
Miljø 6, 8, 9, 10, 11, 20, 52,
Nattbuss 13, 30, 49
Næring 6, 9, 17, 19, 20, 35, 36, 37
Nærmiljø 10, 16, 18, 34, 38, 39
Oppvekst 6, 24, 46
OPS 52
Oslopakke 12, 16
Overvåkning 30
Parker 10,

Parkering 9, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 30, 51
Pensjon 51, 52, 53
Personvern 30, 53
Prostitusjon 47
Psykisk helse 40, 42, 47
Rusomsorg 42, 43
Rådgivningstjeneste 32, 40, 48
Skole 6, 11, 19, 22, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 35, 36, 38, 39, 46, 49
Skolehelsetjenesten 26, 29, 32
Skolevei 19, 29
Språkopplæring 25, 31, 32
Studentpolitikk 30
Svømmeundervisning 26, 39
Sykehjem 22, 43, 44, 45
Sykehus 41
Sykkel 8, 12, 13, 14, 15, 30, 39,
Sykkelvei 14, 30
T-bane 13, 14
Tannhelse 41
Taxi 15
Tigging 48
Tog 15, 50
Trikk 12, 13, 20
Trossamfunn 34
Trygghet 6, 18, 42, 47, 48, 49, 53
TT-transport 16
Turisme 36
Universell utforming 13, 19, 21, 22
Uteliv 37
Velferdsteknologi 44, 53
Vern 10, 11, 21, 22
Yrkesfag 28
Øyene 11

Les mer om Oslo Venstre på
oslo.venstre.no

Følg oss på
facebook.com/oslovenstre